

RAPORT Z WIZYTACJI
(profil ogólnoakademicki)

dokonanej w dniach 17-18 stycznia 2018
na kierunku „architektura krajobrazu” prowadzonym
na Wydziale Ogrodnictwa i Architektury Krajobrazu
Uniwersytetu Przyrodniczego w Lublinie

Warszawa, 2018

Spis treści

1. Informacja o wizytacji i jej przebiegu	4
1.1. Skład zespołu oceniającego Polskiej Komisji Akredytacyjnej.....	4
1.2. Informacja o procesie oceny	4
2. Podstawowe informacje o programie kształcenia na ocenianym kierunku	5
3. Ogólna ocena spełnienia kryteriów oceny programowej	6
4. Szczegółowy opis spełnienia kryteriów oceny programowej	6
Kryterium 1. Koncepcja kształcenia i jej zgodność z misją oraz strategią uczelni.....	6
Analiza stanu faktycznego i ocena spełnienia kryterium 1	6
Uzasadnienie, z uwzględnieniem mocnych i słabych stron.....	13
Dobre praktyki	14
Zalecenia	14
Kryterium 2. Program kształcenia oraz możliwość osiągnięcia zakładanych efektów kształcenia E1.....	14
Analiza stanu faktycznego i ocena spełnienia kryterium 2.....	14
Uzasadnienie, z uwzględnieniem mocnych i słabych stron.....	22
Dobre praktyki	22
Zalecenia	23
Kryterium 3. Skuteczność wewnętrznego systemu zapewnienia jakości kształcenia Projektowanie, zatwierdzanie, monitorowanie i okresowy przegląd programu kształcenia	23
Analiza stanu faktycznego i ocena spełnienia kryterium 3.....	23
Kryterium 4. Kadra prowadząca proces kształcenia E2	31
Analiza stanu faktycznego i ocena spełnienia kryterium 4.....	31
Uzasadnienie, z uwzględnieniem mocnych i słabych stron.....	35
Dobre praktyki	36
Zalecenia	36
Kryterium 5. Współpraca z otoczeniem społeczno-gospodarczym w procesie kształcenia EP	37
Analiza stanu faktycznego i ocena spełnienia kryterium 5.....	37
Uzasadnienie, z uwzględnieniem mocnych i słabych stron.....	39
Dobre praktyki	39
Zalecenia	39
Kryterium 6. Umiejdzynarodowienie procesu kształcenia	40
Analiza stanu faktycznego i ocena spełnienia kryterium 6.....	40
Uzasadnienie, z uwzględnieniem mocnych i słabych stron.....	41
Dobre praktyki	42
Zalecenia	42

Kryterium 7. Infrastruktura wykorzystywana w procesie kształcenia	42
Analiza stanu faktycznego i ocena spełnienia kryterium 7.....	42
Uzasadnienie, z uwzględnieniem mocnych i słabych stron.....	44
Dobre praktyki	44
Zalecenia	44
Kryterium 8. Opieka nad studentami oraz wsparcie w procesie uczenia się i osiągnięcia efektów kształcenia	44
Analiza stanu faktycznego i ocena spełnienia kryterium 8.....	44
Uzasadnienie, z uwzględnieniem mocnych i słabych stron.....	47
Dobre praktyki	47
Zalecenia	47
8. Ocena dostosowania się jednostki do zaleceń z ostatniej oceny PKA, w odniesieniu do wyników bieżącej oceny.....	48
Załączniki:	Błąd! Nie zdefiniowano zakładki.
Załącznik nr 1. Podstawa prawna oceny jakości kształcenia	Błąd! Nie zdefiniowano zakładki.
Załącznik nr 2. Szczegółowy harmonogram przeprowadzonej wizytacji uwzględniający podział zadań pomiędzy członków zespołu oceniającego	Błąd! Nie zdefiniowano zakładki.
Załącznik nr 3. Ocena wybranych prac etapowych i dyplomowych	Błąd! Nie zdefiniowano zakładki.
Załącznik nr 4. Wykaz nauczycieli akademickich, którzy mogą być zaliczeni do minimum kadrowego kierunku (spośród nauczycieli akademickich, którzy złożyli oświadczenie o wyrażeniu zgody na zaliczenie do minimum kadrowego) ...	Błąd! Nie zdefiniowano zakładki.
Załącznik nr 5. Wykaz nauczycieli akademickich, którzy nie mogą być zaliczeni do minimum kadrowego kierunku (spośród nauczycieli akademickich, którzy złożyli oświadczenie o wyrażeniu zgody na zaliczenie do minimum kadrowego)....	Błąd! Nie zdefiniowano zakładki.
Załącznik nr 6. Wykaz modułów zajęć, których obsada zajęć jest nieprawidłowa	Błąd! Nie zdefiniowano zakładki.
Załącznik nr 7. Informacja o hospitowanych zajęciach i ich ocena	Błąd! Nie zdefiniowano zakładki.

1. Informacja o wizytacji i jej przebiegu

1.1. Skład zespołu oceniającego Polskiej Komisji Akredytacyjnej

Przewodnicząca: **prof. dr hab. Grażyna Jaworska, członek PKA**

członkowie:

1. dr hab. inż. arch. Irena Niedźwiecka-Filipiak - ekspert PKA

2. dr hab. inż. arch. Jeremi Królikowski - ekspert PKA

3. dr hab. Anna Bąkiewicz - ekspert ds. pracodawców

3. mgr Agnieszka Socha-Woźniak - ekspert ds. postępowania oceniającego

4. Paweł Miry - ekspert ds. studenckich

1.2. Informacja o procesie oceny

Ocena jakości kształcenia na kierunku „architektura krajobrazu” prowadzonym na Wydziale Ogrodnictwa i Architektury Krajobrazu Uniwersytetu Przyrodniczego w Lublinie przeprowadzona została z inicjatywy Polskiej Komisji Akredytacyjnej w ramach harmonogramu prac określonych przez Komisję na rok akademicki 2017/2018. Polska Komisja Akredytacyjna po raz trzeci oceniała jakość kształcenia na powyższym kierunku studiów. Poprzednia wizytacja na kierunku „architektura krajobrazu” przeprowadzona była w roku akademickim 2011/2012 – kierunek ten otrzymał wówczas ocenę pozytywną wyrażoną Uchwałą Nr 13/2012 Prezydium PKA z dnia 26 stycznia 2012 r. Ocena dostosowania się Uczelni do uwag PKA zawartych w raporcie z wizytacji przeprowadzonej w roku akademickim 2012/2013 ujęto w cz. 8 przedkładanego Raportu.

Wizytacja została przygotowana i przeprowadzona zgodnie z obowiązującą procedurą. Raport Zespołu wizytującego został opracowany po zapoznaniu się z przedłożonym przez Uczelnię raportem samooceny oraz na podstawie przedstawionej w toku wizytacji dokumentacji, spotkań i rozmów z Władzami Uczelni i Wydziału, pracownikami i studentami ocenianego kierunku, hospitacji zajęć, przeglądu infrastruktury dydaktycznej oraz oceny losowo wybranych prac etapowych i dyplomowych, zarówno inżynierskich, jak i magisterskich. Władze Uczelni i Wydziału stworzyły bardzo dobre warunki do pracy Zespołu wizytującego.

Podstawa prawna oceny została określona w Załączniku nr 1, a szczegółowy harmonogram przeprowadzonej wizytacji, uwzględniający podział zadań pomiędzy członków zespołu oceniającego, w Załączniku nr 2.

2. Podstawowe informacje o programie kształcenia na ocenianym kierunku

Nazwa kierunku studiów	architektura krajobrazu
Poziom kształcenia (studia I stopnia/studia II stopnia/jednolite studia magisterskie)	I i II stopnia
Profil kształcenia	ogólnoakademicki
Forma studiów (stacjonarne/niestacjonarne)	Stacjonarne
Nazwa obszaru kształcenia, do którego został przyporządkowany kierunek (w przypadku, gdy kierunek został przyporządkowany do więcej niż jednego obszaru kształcenia należy podać procentowy udział liczby punktów ECTS dla każdego z tych obszarów w liczbie punktów ECTS przewidzianej w planie studiów do uzyskania kwalifikacji odpowiadającej poziomowi kształcenia)	<u>obszary nauk:</u> - rolniczych, leśnych i weterynaryjnych (Ist.- 56,3 %, II st.- 60,4 %); - technicznych (I- 34,8 %, II- 29,7 %); - sztuki (I- 8,9 %, II- 9,9 %).
Dziedziny nauki/sztuki oraz dyscypliny naukowe/artystyczne, do których odnoszą się efekty kształcenia na ocenianym kierunku (zgodnie z rozporządzeniem MNiSW z dnia 8 sierpnia 2011 w sprawie obszarów wiedzy, dziedzin nauki i sztuki oraz dyscyplin naukowych i artystycznych, Dz.U. 2011 nr 179 poz. 1065)	<u>dziedziny nauk/sztuk:</u> - rolniczych, dyscypliny naukowe: ogrodnictwo, agronomia, inżynieria rolnicza, ochrona i kształtowanie środowiska; - technicznych, dyscypliny naukowe: architektura i urbanistyka, budownictwo, inżynieria środowiska, geodezja i kartografia; - sztuki plastyczne, dyscypliny artystyczne : sztuki piękne, sztuki projektowe.
Liczba semestrów i liczba punktów ECTS przewidziana w planie studiów do uzyskania kwalifikacji odpowiadającej poziomowi kształcenia	studia I st. - 7 semestrów, 213 pkt ECTS studia II st. - 3 semestry, 91 pkt ECTS
Specjalności realizowane w ramach kierunku studiów	-
Tytuł zawodowy uzyskiwany przez absolwentów	inżynier architekt krajobrazu/ magister inżynier
Liczba nauczycieli akademickich zaliczanych do minimum kadrowego	I i II st. – 16 osób, I st.- 5 osób
Liczba studentów kierunku	I st. – 92, II st.- 23
Liczba godzin zajęć wymagających bezpośredniego udziału nauczycieli akademickich i studentów na studiach stacjonarnych	I st. – 2500 h/ 129 ECTS II st. – 900 h/51 ECTS

3. Ogólna ocena spełnienia kryteriów oceny programowej

Kryterium	Ocena stopnia spełnienia kryterium ¹ Wyróżniająca / W pełni / Zadowalająca/ Częściowa / Negatywna
Kryterium 1. Koncepcja kształcenia i jej zgodność z misją oraz strategią uczelni	wyróżniająca
Kryterium 2. Program kształcenia oraz możliwość osiągnięcia zakładanych efektów kształcenia	w pełni
Kryterium 3. Skuteczność wewnętrznego systemu zapewnienia jakości kształcenia	wyróżniająca
Kryterium 4. Kadra prowadząca proces kształcenia	w pełni
Kryterium 5. Współpraca z otoczeniem społeczno-gospodarczym w procesie kształcenia	wyróżniająca
Kryterium 6. Umiędzynarodowienie procesu kształcenia	w pełni
Kryterium 7. Infrastruktura wykorzystywana w procesie kształcenia	w pełni
Kryterium 8. Opieka nad studentami oraz wsparcie w procesie uczenia się i osiągania efektów kształcenia	w pełni

4. Szczegółowy opis spełnienia kryteriów oceny programowej

Kryterium 1. Koncepcja kształcenia i jej zgodność z misją oraz strategią uczelni

- 1.1. Koncepcja kształcenia
- 1.2. Badania naukowe w dziedzinie / dziedzinach nauki / sztuki związanej / związanych z kierunkiem studiów
- 1.3. Efekty kształcenia

Analiza stanu faktycznego i ocena spełnienia kryterium 1

Kierunek architektura krajobrazu został utworzony na Uniwersytecie Przyrodniczym w Lublinie w 2003 roku na mocy Uchwały nr 8/2002-2003 Senatu AR w Lublinie z dnia 6 grudnia 2002 r. Od 2008 r. prowadzony jest wyłącznie na Wydziale Ogrodnictwa i Architektury Krajobrazu.

Koncepcja kształcenia na kierunku architektura krajobrazu jest wynikiem doświadczeń początkowo, w latach 2003-2008 r. dwóch wydziałów: Ogrodniczego, gdzie kształcono w specjalności „Architektura parków i ogrodów” i Rolniczego ze specjalnością „Architektura krajobrazu otwartego”, następnie modyfikacji i zmian koncepcji wprowadzonych przez Wydział Ogrodnictwa i Architektury Krajobrazu, na którym kierunek funkcjonuje w całości od

¹ W przypadku gdy oceny dla poszczególnych poziomów kształcenia różnią się, należy wpisać ocenę dla każdego poziomu odrębnie.

2008 r. Obecny kształt koncepcji kształcenia odpowiada współczesnym wyzwaniom i jest powiązany z misją i strategią rozwoju uczelni a także Wydziału. W dokumencie Strategii Uniwersytetu Przyrodniczego w Lublinie na lata 2013-2020 (uchwała Senatu Uniwersytetu Przyrodniczego w Lublinie nr 40/2012-2013 z dnia 22 lutego 2013 r.) określono misję, której jednym z celów jest przygotowanie i zaspokajanie popytu na wykwalifikowaną kadrę w zakresie kształtowania i ochrony środowiska, w sferze technologii i w naukach o zarządzaniu. Jest to związane m.in. z tym, że w województwie lubelskim znajduje się duża powierzchnia obszarów chronionych (9 miejsce w kraju). Koncepcja kształcenia uwzględnia także zapotrzebowanie otoczenia społeczno-gospodarczego, przygotowując studentów obu stopni kształcenia do pracy projektowej i wykonawczej w tym zakresie, a także pełnienia funkcji w jednostkach administracyjnych. Jest ona także powiązana z celami strategicznymi uczelni, czyli otwarciem na współpracę, zapewnieniem jakości kształcenia i wzmocnieniem pozycji naukowej czy współpracą z otoczeniem krajowym i międzynarodowym, co zawarte jest także w strategii Wydziału Ogrodnictwa i Architektury Krajobrazu na lata 2013-2020. Współpraca z otoczeniem dotyczy urzędów i organizacji m.in. z Urzędem Miasta Lublin czy Lokalną Organizacją Turystyczną w Spale oraz organizacją ICOMOS, z którymi poprzez współpracę realizowanych jest wiele tematów zajęć dydaktycznych, prac badawczych i wystaw. Pozwala to na dyskusje i stałą weryfikację koncepcji oraz uwzględnienie potrzeb interesariuszy zewnętrznych w jej kształtowaniu. Rozwój i zmiany w koncepcji kształcenia odpowiadają potrzebom regionu, jak i postępowi w dyscyplinach, z których wywodzi się architektura krajobrazu, co widoczne jest w programach i efektach kształcenia na obu stopniach kształcenia, a także kolejnych przekształceniach specjalności rozszerzających zakres merytoryczny na II stopniu. Początkowo koncepcja kształcenia związana była z kształtowaniem ogrodów i parków, a obecnie poszerzono jej zakres o zagadnienia projektowo-badawcze i planistyczne w dużej skali krajobrazowej. Wyrazem opisanych modyfikacji były zmiany specjalności na drugim stopniu, specjalność - *Architektura parków i ogrodów* zmieniona na *Architektura krajobrazu terenów zurbanizowanych* oraz specjalność - *Architektura krajobrazu otwartego* zmieniona na *Projektowanie i konserwacja krajobrazu rodzimego* (Uchwała nr 19/2013 Rady Wydziału z dnia 19 kwietnia 2013 r.), Uchwała nr 65/2012-2013 Senatu UP z dnia 26 kwietnia 2013 roku. Zmiany te wskazują na poszerzenie zakresu koncepcji kształcenia architektów krajobrazu zgodnie ze współczesnymi tendencjami i przystosowywaniem do aktualnych potrzeb rynku pracy. Koncepcja kształcenia uwzględnia także zapotrzebowanie rynku pracy na estetyzację otoczenia i ochronę krajobrazu, które są sygnalizowane na Lubelszczyźnie. Niestety znaczny spadek liczby studentów spowodował w obecnym roku akademickim (2017/2018) likwidację tych specjalności. Wskazane byłoby ich odtworzenie w bardziej sprzyjających warunkach.

Jednostka pracując nad koncepcją kształcenia otwarta jest także na potrzeby interesariuszy wewnętrznych. Oprócz przeprowadzanych ankiet, zbierających opinie studentów i absolwentów studenci mogą sygnalizować swoje potrzeby bezpośrednio do pracowników. Podczas spotkania z przedstawicielami ZO PKA wskazali oni, że po zgłoszeniu przez nich braku odpowiedniego przygotowania do projektowania z użyciem programów graficznych, treści takie zostały uwzględnione w koncepcji kształcenia i obecnie studenci wyrażają zadowolenie w tym zakresie. Potwierdzają to przedmioty do wyboru w dwóch modułach na stopniu I - Semestr V BLOK B: *Programy graficzne w projektowaniu* lub *Komputerowe*

opracowanie dokumentacji projektowej i semestr VII BLOK E Wizualizacje projektów i modele przestrzenne lub Zaawansowana obróbka graficzna projektów.

W przyjętej koncepcji kształcenia uwzględniono wzorce krajowe, które dyskutowano w ramach „Unii Uczelni na Rzecz Rozwoju Kierunku Studiów Architektura Krajobrazu” skupiającej przedstawicieli 11 uczelni z całego kraju kształcących na kierunku architektura krajobrazu. Dotyczy to odniesienia efektów kształcenia do samodzielnej pracy twórczej i decyzyjnej tak ważnej w zawodzie architekta krajobrazu. Ten aspekt także, jako mocną stronę kształcenia, wskazywali studenci podczas spotkania z przedstawicielami ZO PKA. Kierunek architektura krajobrazu jest interdyscyplinarny i z tego względu koncepcja kształcenia odnosi się do trzech dziedzin i dyscyplin: nauki rolnicze – ogrodnictwo, agronomia, inżynieria rolnicza, ochrona i kształtowanie środowiska; nauki techniczne – architektura i urbanistyka, budownictwo, inżynieria środowiska, geodezja i kartografia oraz sztuki plastyczne – sztuki piękne, sztuki projektowe. Koncepcja kształcenia uwzględnia także współczesne wzorce, nowe technologie i tendencje zagraniczne dotyczące podnoszenia jakości środowiska miejskiego, m.in. projektowania zielonych dachów i ścian. Wykazano dwie tego typu realizacje na terenie kampusu wykonane na bazie grantów zewnętrznych w ramach prowadzonych badań. Przygotowana przez jednostkę koncepcja kształcenia uwzględnia umiędzynarodowienie kierunku architektura krajobrazu poprzez współpracę z uczelniami zagranicznymi m.in. z Ukrainy i Niemiec, a także zatrudnienie przedstawicieli uczelni zagranicznych. Dodatkowo przewidziana jest wymiana studentów i pracowników w ramach programu Erasmus+.

W proponowanej koncepcji kształcenia uwzględnione są wszystkie efekty kształcenia, które są potrzebne do pracy absolwenta - architekta krajobrazu. Dotyczy to zarówno poziomu I, przygotowującego do pracy zawodowej, badań i podjęcia studiów II stopnia, jak i poziomu II przygotowującego do prowadzenia pracy projektowej, a także do prowadzenia dalszych badań. Efekty uwzględniają pracę w krajobrazie historycznym i współczesnym, miejskim i wiejskim w różnych skalach oraz w zależności od poziomu studiów przygotowanie lub prowadzenie badań w tym zakresie. Programy studiów kierunku architektura krajobrazu na obu stopniach kształcenia mają oparcie w badaniach prowadzonych przez pracowników jednostki i powiązane są ze specyfiką uczelni. Stąd ich mocną stroną jest nacisk na efekty kształcenia przyrodnicze, przygotowanie studentów do pracy związanej z ochroną krajobrazu i trudnymi zagadnieniami projektowania, w tym konserwatorskiego w zakresie podstawowym na stopniu I, i rozszerzonym na stopniu II, co wyróżnia koncepcję na tle kraju. Ważne jest także powiązanie organizacji procesu kształcenia z praktycznymi i realnymi problemami regionu lubelskiego. Koncepcja kształcenia powiązana jest także ze strategią i polityką jakości jednostki, co realizowane jest przez prace Rady Programowej, dokonującej przeglądu modułów pod względem jakości i aktualności oraz potrzeb interesariuszy wewnętrznych i zewnętrznych oraz dyskusje i uchwały Rady Wydziału i akceptację Prorektora ds. studenckich i dydaktyki.

Badania prowadzone w Katedrze Roślin Ozdobnych, Dendrologii i Architektury Krajobrazu oraz Katedrze Projektowania i Konserwacji Krajobrazu i innych jednostek, z których wywodzą się pracownicy naukowcy prowadzący zajęcia dydaktyczne, będący w minimum kadrowym są zgodne z zakresem trzech dziedzin i dyscyplin, do których odnoszą się efekty kształcenia. Tematyka projektów badawczych i przedstawionych prac i ekspertyz wiąże się ściśle z przedstawioną koncepcją kształcenia. Badania prowadzone w jednostce obejmują szerokie spektrum, które jest konieczne ze względu na interdyscyplinarność kierunku architektura

krajobrazu. Obejmują one zagadnienia związane z krajobrazami historycznymi, w tym konserwacją i rewaloryzacją historycznych założeń ogrodowych oraz metodologią badań krajobrazowych, a także problematyką ochrony i rewaloryzacji miast historycznych. W badaniach krajobrazu współczesne widziane są jako następstwo tych historycznych i ich harmonijna kontynuacja. Badania te wspierane są udziałem w międzynarodowych programach badawczych i dydaktycznych. W latach 2009-2014 był to udział w międzynarodowym projekcie naukowo-badawczym „Elaboration of a Model Management Plan for UNESCO World Heritage Cultural Properties”, którego tematyka dotyczyła opracowania modelowego planu zarządzania zasobami kulturowymi dziedzictwa światowego UNESCO, realizowanego w ramach Programu EEA GRANTS i MKiDN; a w latach 2013-2016 udział w międzynarodowym projekcie badawczym „SMART Value – Values and valuation as key factors in protection, conservation and contemporary use of heritage – a collaborative research of European cultural heritage”. Jest to ściśle powiązane z przedstawioną koncepcją kształcenia i możliwością osiągnięcia przez studentów zakładanych efektów kształcenia, w tym pogłębionej wiedzy, umiejętności i kompetencji społecznych odnoszących się do dziedziny nauk rolniczych i nauk technicznych. Elementy takiej tematyki i wyniki badań wprowadzane są do procesu kształcenia zarówno w programie studiów (przedmioty obligatoryjne wybieralne na I i II stopniu) a także do realizacji np. praktyk wykonawczych w ogrodach przy Pałacu Prezydenckim w Warszawie, jako prace wdrożeniowe.

Podjęto także badania w zakresie nowych technologii podnoszących jakość środowiska miejskiego. Uzyskano finansowanie w 2015 r. Grantu PARP - Duży Bon „Opracowanie oraz wdrożenie znacząco ulepszanego wyrobu „ogrody wertykalne zewnętrzne”, w efekcie powstała zielona ściana na budynku rektoratu. Na kolejnym etapie zrealizowano w 2017 r. zieloną ścianę w ramach zadania: opracowanie „znacząco ulepszanego wyrobu w postaci ogrodu wertykalnego do zastosowania zewnętrznego przeznaczonego na północne elewacje budynków. Praca ta była wykonywana w ramach projektu dofinansowanego ze środków Programu Operacyjnego - Poddziałanie 2.3.2 Bony na innowacje dla MŚP Program Operacyjny Inteligentny Rozwój” – edycja 2015 (umowa OKP/U-189/2016). Jest to bardzo dobry poligon doświadczalny, który daje studentom możliwość bezpośrednich obserwacji i badań w tym zakresie podnosząc jakość uzyskiwanych efektów kształcenia

Badania realizowane w jednostce odnoszą się także do dziedziny sztuk plastycznych, reprezentowanej przez wysokiej klasy specjalistów, mających ogromny dorobek w zakresie indywidualnych i zbiorowych wystaw, a także pracach związanych ze sztuką krajobrazu, co wiąże się także z możliwością osiągnięcia przez studentów zakładanych efektów kształcenia. Znajduje to odzwierciedlenie w programie i planie kształcenia, w którym w trzech semestrach na studiach I stopnia prowadzone są zajęcia z przedmiotu Rysunek i rzeźba, a pogłębioną wiedzę studenci otrzymują na przedmiotach do wyboru na obu stopniach kształcenia.

Warte podkreślenia są cykliczne comiesięczne seminaria, na których dyskutowane są te problemy oraz organizowana corocznie, od 2014 przez Katedrę Projektowania i Konserwacji Krajobrazu, naukowa konferencja w Spale pt. Kulturowa i cywilizacyjna tożsamość Polaków – regiony w Europie. Efektem jest cykl monografii naukowych, pokazujących ukierunkowanie zainteresowań badawczo-naukowych pracowników.

Badania prowadzone w jednostce wiążą się również z oceną skuteczności stosowanych metod ochrony i rekultywacji gleb na terenach zagrożonych oraz zdegradowanych,

bioróżnorodnością upraw ogrodniczych i ochroną środowiska przyrodniczego, a także ochroną i kształtowaniem krajobrazów leśnych i rolniczych. Tego typu badania są podstawą do uzyskania przez studentów efektów kształcenia odnoszących się do dziedziny nauk rolniczych. Uzupełnieniem są badania z zakresu botaniki, biologii roślin, ekosystemów naturalnych i antropogenicznych, oraz badań metodami geodezyjnymi.

Studenci są włączani w badania naukowe prowadzone w jednostce. Ważnym elementem jest uczestnictwo studentów w konferencjach i warsztatach organizowanych przez - Międzynarodową Radę Ochrony Zabytków i Miejsc Historycznych (ICOMOS) oraz seminariach naukowych i szkoleniowych. W latach 2008-2017 wykazano 21 artykułów w czasopismach i monografiach naukowych, w których współautorami są studenci (w tym 6 w 2014 r., 3 w 2015 i 5 w 2017 r.). Pracownicy organizują krajowe warsztaty projektowe oparte o współpracę z Biurem Miejskiego Architekta Zieleni, która zaowocowała projektami „Zielonych czytelników”, co potwierdzono podziękowaniami dla 4 studentów. Tematy prac dyplomowych inżynierskich i magisterskich łączą się także z badaniami prowadzonymi w jednostce.

Pracownicy oraz studenci ocenianego kierunku współpracują z bardzo licznymi podmiotami otoczenia społeczno-gospodarczego w zakresie badań naukowych. W szczególności we współpracy ze spółką „Polskie Ziola” realizowane są prace badawcze, również w ramach prac dyplomowych. Dla Miejskiego Konserwatora Miasta Lwowa wykonano szereg prac naukowo-badawczych dot. wybranych terenów zielonych Lwowa. Są to również prace o charakterze projektowym i wdrożeniowym, w tym uczestnictwo w seminariach i warsztatach ukierunkowanych na wypracowanie konkretnych rozwiązań praktycznych (np. „Wybrane problemy zarządzania dobrami dziedzictwa o największej wartości”; „Problemy i zagrożenia zabytkowych ogrodów historycznych”; konferencja naukowa „Wąwozy i suche doliny Lublina – Potencjał i zagrożenia”). Świadectwem zrealizowanych prac są bardzo liczne artykuły, rozdziały w monografiach, referaty na konferencjach, wystawy i wernisaże przygotowane przez pracowników naukowo-dydaktycznych i studentów ocenianego kierunku. Niektóre artykuły opublikowano w języku angielskim w czasopismach o zasięgu międzynarodowym. W latach 2012-17 na zlecenie interesariuszy zewnętrznych powstało 37 prac dyplomowych. W tym samym czasie 21 przedsięwzięć zostało zrealizowanych przez pracowników na zlecenie interesariuszy instytucjonalnych: projekty zagospodarowania terenów zielonych, ekspertyzy, inwentaryzacje terenów zielonych opinie, również na zlecenie inwestorów prywatnych (np. projekty koncepcyjne ogrodów przydomowych, ekspertyzy dendrologiczne).

W zakresie współpracy zagranicznej wykazano wyjazdy naukowo-dydaktyczne do Niemiec i Ukrainy, a także udział w międzynarodowych konferencjach naukowych. Dodatkowo realizowane są wyjazdy naukowo-dydaktyczne po wybranych obiektach architektury krajobrazu. W ramach umiędzynarodowienia przedstawiona jest oferta kształcenia wybranych przedmiotów w języku angielskim. Jednak wymiana i studentów i pracowników w ramach programu Erasmus+ jest niewielka.

Jednostka prowadzi kształcenie na pierwszym i drugim stopniu kierunku architektura krajobrazu o profilu ogólnoakademickim. Opisy efektów kształcenia na studiach I i II stopnia przyjęto Uchwałą Senatu UP w Lublinie nr 81/2014-2015 z dnia 29 maja 2015 r., stąd odnoszą się one do Krajowych Ramach Kwalifikacji dla Szkolnictwa Wyższego (Rozporządzenie Ministra Szkolnictwa Wyższego i Nauki z dnia 2 listopada 2011 r.). Spełniają one także wymogi Polskiej Ramy Kwalifikacji (Ustawa z dnia 22 grudnia 2015 r. o Zintegrowanym

Systemie Kwalifikacji oraz Rozporządzenie MNiSzW z dnia 26 września 2016 r. w sprawie charakterystyk drugiego stopnia Polskiej Ramy kwalifikacji typowych dla kwalifikacji uzyskiwanych w ramach szkolnictwa wyższego po uzyskaniu kwalifikacji pełnej na poziomie 4-poziomy 6-8.), Ze względu na interdyscyplinarność odnoszą się do trzech obszarów kształcenia : nauk rolniczych leśnych i weterynaryjnych, nauk technicznych i sztuki.

Kierunkowe efekty kształcenia są sformułowane w sposób jasny, zrozumiały i czytelny zarówno pod względem merytorycznym jak i redakcyjnym. Uwzględniają efekty kształcenia w zakresie znajomości języka obcego np. AK_U03, AK_U04 na studiach I stopnia i AK_U01, AK_U02, AK_U03 i AK_U05 na studiach II stopnia. Kierunkowe efekty kształcenia dla studiów I stopnia obejmują 14 efektów w zakresie wiedzy, 12 efektów w zakresie umiejętności i 5 dotyczących kompetencji społecznych (w sumie 31), natomiast dla studiów II stopnia 9 efektów w zakresie wiedzy, 14 umiejętności i 4 w zakresie kompetencji społecznych (w sumie 27). Taka liczba efektów pozwala na czytelne i jasne określenie sylwetki absolwenta. Utrudnieniem w sprawdzeniu czy przyjęte efekty kształcenia umożliwiają w pełni uzyskanie kompetencji inżynierskich jest brak w opisie kierunkowych efektów kształcenia na obu stopniach odniesienia do tychże efektów. Jednak przegląd planu studiów, doboru przedmiotów i ich sylabusów z opisem efektów i sposobów ich osiągania wskazuje na spełnienie tych wymagań. Blisko połowa przedmiotów obligatoryjnych oraz projektowe przedmioty do wyboru na obu stopniach prowadzi do uzyskania efektów inżynierskich. Zaznaczyć należy, że w opisie efektów kształcenia uwzględniono pełny zakres: efektów kształcenia prowadzących do uzyskania kompetencji inżynierskich, określonych w przepisach wydanych na podstawie art. 9 ust. 1 pkt 2 ustawy Prawo o szkolnictwie wyższym.

Na studiach I stopnia zestaw efektów kształcenia odpowiada w pełni sylwetce absolwenta i przyjętej koncepcji kształcenia dla kierunku architektura krajobrazu i odpowiada także wymaganiom Polskiej Ramy Kwalifikacji na poziomie 6, a także jest spójny z problematyką prowadzonych w jednostce badań. Efekty kształcenia umożliwiają studentom zrozumienie, opisanie i analizowanie procesów oraz zjawisk zachodzących w środowisku poprzez uzyskanie wiedzy dostosowanej do kierunku architektura krajobrazu z zakresu biologii roślin, fitosocjologii, ekologii, systematyki i nomenklatury roślin dziko rosnących i uprawnych, gleboznawstwa, wymagań siedliskowych roślin i ich walorów użytkowych i estetycznych, a także umiejętności w zakresie wykorzystania metod analitycznych, symulacyjnych oraz eksperymentalnych do formułowania i rozwiązywania zadania oraz pozyskiwania informacji z literatury, baz danych i innych właściwie dobranych źródeł (nauki rolnicze). Wiąże się to z pogłębioną wiedzą i umiejętnościami badawczymi oraz kompetencjami niezbędnymi w pracy badawczej. Efekty kształcenia pozwalają na przygotowanie do pracy projektowej i w wykonawstwie poprzez uzyskanie podstawowej wiedzy z zakresu budownictwa, materiałoznawstwa instalacji budowlanych, a także z zakresu fizjografii i geodezji oraz umiejętności w zakresie dokonania wstępnej analizy ekonomicznej podejmowanych działań inżynierskich i przygotowania dokumentacji projektowej (nauki techniczne). Efekty zakładają, iż student będzie przygotowany do pracy projektowej poprzez otrzymanie uporządkowanej podbudowanej teoretycznie wiedzy z zakresu projektowania i kształtowania oraz konserwacji i rewaloryzacji obiektów architektury krajobrazu, a także umiejętność oceny stosowanych w projektowaniu obiektów architektury krajobrazu metod i narzędzi służących do rozwiązywania praktycznych problemów projektowych. Pozwoli mu to na wybranie

i zastosowanie odpowiedniej metody i techniki w celu wykonania projektu (nauki rolnicze, nauki techniczne). Efektem kształcenia jest uzyskanie podstawowej wiedzy z zakresu malarstwa, rysunku i rzeźby, kompozycji brył i krajobrazu (sztuki plastyczne). Zbiór efektów uwzględnia także kompetencje społeczne w zakresie rozumienia i potrzeby uczenia się przez całe życie, myślenia i działania w sposób przedsiębiorczy i odpowiedzialny, posiadania umiejętności samooceny oraz współpracy w grupie. Jest to bardzo istotne w przyszłej pracy architekta krajobrazu, który w życiu zawodowym będzie współpracować z przedstawicielami innych branż i inwestorami. Będzie także przygotowany do podjęcia studiów II stopnia. Uwzględniono także pogłębione efekty kształcenia realizowane poprzez efekty szczegółowe na przedmiotach obligatoryjnych m.in. z obszaru nauk technicznych: Podstawy urbanistyki i ruralistyki, Projektowanie wielkoprzestrzenne; z obszaru nauk rolniczych leśnych i weterynaryjnych: Fauna w krajobrazie, a z obszaru sztuki: Forma i kolor w przestrzeni. Przedstawione efekty kształcenia są realne do osiągnięcia przez studentów, ponieważ szczegółowe efekty kształcenia znajdujące się w modułach zajęć ujętych w programie studiów są z nimi spójne i do nich się odnoszą. Efekty kształcenia ujęte w trzech praktykach zawodowych są także spójne z efektami kierunkowymi odnoszą się do umiejętności i wiedzy w zakresie inwentaryzacji, wiedzy z zakresu wykonywania projektów i praktycznego rozwiązywania problemów oraz podejmowania decyzji związanych z budową i pielęgnacją obiektów architektury krajobrazu i współpracą z jednostkami administracji rządowej i samorządowej. Sprawdzenie stopnia osiągnięcia efektów przez studentów jest możliwe poprzez weryfikacje etapowe po realizacji poszczególnych przedmiotów, w których ujęto szczegółowe efekty kształcenia z odniesieniem do efektów kierunkowych, a także ocenę praktyk i prac dyplomowych.

Studia II stopnia pozwalają na uzyskanie efektów związanych z pogłębioną wiedzą z zakresu nauk przyrodniczych, rolniczych, technicznych i sztuki, a także zaawansowaną, dostosowaną do kierunku architektura krajobrazu wiedzą z zakresu socjologii i psychologii środowiskowej. Zakładane jest uzyskanie wiedzy i umiejętności związanych z prowadzeniem prac badawczych i studialnych a także projektowych w zakresie projektowania zintegrowanego, ochrony i rewitalizacji krajobrazu w skali miejscowej i w skali regionu. Efektem jest także uzyskanie wiedzy i umiejętności pozwalających na kompleksowe przygotowanie do prowadzenia prac specjalistycznych w zakresie krajobrazu zurbanizowanego, a także kształtowania krajobrazu z uwzględnieniem obszarów prawnie chronionych, a także działań interdyscyplinarnych łączących działania techniczne i aspekty biologiczne. W zakresie kompetencji społecznych uwzględniono efekty mające na celu uświadomienie społecznej roli architekta krajobrazu, jego odpowiedzialności i umiejętności przekazywania informacji, co związane jest z partycypacją społeczną, tak ważną w procesie projektowym. Efekty te odnoszą się zarówno do obszaru nauk rolniczych, leśnych i weterynaryjnych, jak i nauk technicznych i są powiązane z działalnością pracowników i prowadzonymi badaniami w jednostce. Uwzględniono także osiąganie pogłębionej wiedzy i umiejętności badawczych i projektowych oraz kompetencji społecznych, poprzez przypisanie do nich efektów szczegółowych odpowiednich przedmiotów. W zakresie projektowania interdyscyplinarnego łączące efekty z obszaru nauk technicznych oraz rolniczych, leśnych i weterynaryjnych są efekty określone dla przedmiotów obligatoryjnych: Projektowanie zintegrowane, Studio projektowe. Efekty dotyczące pogłębionej wiedzy i umiejętności

badawczych w dziedzinie nauk technicznych są odniesione do uszczegółowionych efektów w przedmiotach Polska tradycja w kształtowaniu struktur osadniczych i jej ochrona, a dodatkowo w przedmiocie fakultatywnym: Kreacja w przestrzeni publicznej i sztuka ogrodów XX i XXI wieku, gdzie uwzględniono pogłębione efekty w obszarze sztuki.

Sylabusy dla obu stopni kształcenia zawierają stopień osiągania określonych efektów i sposoby ich weryfikacji. Moduły i przedmioty mają czytelnie i jasno sprecyzowane szczegółowe efekty, odnoszą się one do odpowiednich efektów kierunkowych, określają stopień ich osiągania i są realne do uzyskania przez studentów. Uwzględniają także pogłębioną wiedzę, umiejętności badawcze oraz kompetencje niezbędne w działalności badawczej w zakresie trzech określonych dla kierunku obszarów.

Uzasadnienie, z uwzględnieniem mocnych i słabych stron

Koncepcja kształcenia na kierunku architektura krajobrazu jest powiązana z misją i strategią rozwoju uczelni oraz strategią dotyczącą zapewnienia jakości jednostki. Jest ona wynikiem wieloletnich doświadczeń początkowo dwóch wydziałów, a obecnie Wydziału Ogrodnictwa i Architektury Krajobrazu. Jej kształt i treści są przystosowywane do zmieniających się uwarunkowań i zapotrzebowania regionu, a także rozwoju i postępu w architekturze krajobrazu. Przy pracach nad modyfikacją koncepcji kształcenia biorą udział interesariusze zewnętrzni, a także wewnętrzni, w tym studenci. W koncepcji kształcenia uwzględniane są także wzorce krajowe, które określone są w ramach prac „Unii Uczelni na Rzecz Rozwoju Kierunku Studiów Architektura Krajobrazu” skupiającej przedstawicieli 11 uczelni z całego kraju kształcących na kierunku architektura krajobrazu, co widoczne jest w efektach kształcenia zakładanych dla modułów zajęć tworzących program studiów na obu stopniach kształcenia. Przygotowana przez jednostkę koncepcja kształcenia uwzględnia umiędzynarodowienie kierunku architektura krajobrazu poprzez współpracę z uczelniami zagranicznymi m.in. z Ukrainy i Niemiec, a także zatrudnienie przedstawicieli uczelni zagranicznych. Dodatkowo przewidziana jest wymiana studentów i pracowników w ramach programu Erasmus+. Jednak, jak wykazuje jej realizacja, wymiana ta jest bardzo niewielka. Tematyka projektów badawczych i przedstawionych prac i ekspertyz realizowanych w jednostce wiąże się ściśle z przedstawioną koncepcją kształcenia. Obejmują one szerokie spektrum w trzech obszarach: nauki rolnicze, leśne i weterynaryjne, nauki techniczne i obszar sztuki, do których odnoszą się zakładane efekty kształcenia. Studenci są włączani w badania naukowe prowadzone w jednostce. Ważnym elementem jest uczestnictwo studentów w konferencjach i warsztatach, a także artykuły w czasopiśmie i monografiach naukowych, w których współautorami są studenci.

W proponowanej koncepcji kształcenia uwzględnione są wszystkie efekty kształcenia, które są potrzebne w środowisku pracy absolwenta - architekta krajobrazu. Dotyczy to zarówno poziomu I, przygotowującego do pracy zawodowej i podjęcia studiów II stopnia, jak i poziomu II przygotowującego do prowadzenia pracy projektowej, a także dalszych badań. Ich mocną stroną jest nacisk na efekty kształcenia przyrodnicze, przygotowanie studentów do pracy związanej z ochroną krajobrazu i trudnymi zagadnieniami projektowania, w tym konserwatorskiego w zakresie podstawowym na stopniu I, i rozszerzonym na stopniu II, co wyróżnia koncepcję na tle kraju. Ważne jest także powiązanie organizacji procesu kształcenia z praktycznymi i realnymi problemami regionu lubelskiego. Kierunkowe efekty kształcenia są sformułowane w sposób jasny, zrozumiały i czytelny, uwzględniają efekty kształcenia

w zakresie znajomości języka obcego, a efekty szczegółowe określone w modułach przedmiotów oraz praktyk są z nimi spójne i do nich się odnoszą. W zbiorze efektów dla obu stopni kształcenia znajdują się także efekty kształcenia przewidujące uzyskanie pogłębionej wiedzy, umiejętności i kompetencji społecznych. Sylabusy dla obu stopni kształcenia zawierają stopień osiągania określonych efektów i sposoby ich weryfikacji. Przedstawione efekty kształcenia są realne i możliwe do osiągnięcia w trakcie zajęć i praktyk przedstawionych w programie studiów.

Dobre praktyki

- Organizowane w ramach zajęć dydaktycznych wyjazdów o charakterze studialnym.
- Uwzględnienie w koncepcji kształcenia współpracy ze środowiskiem zewnętrznym, w ramach której wykonywane są projekty i ich realizacje.

Zalecenia

- W opisie efektów kształcenia odniesienie kierunkowych efektów kształcenia do efektów inżynierskich.

Kryterium 2. Program kształcenia oraz możliwość osiągnięcia zakładanych efektów kształcenia

- 2.1. Program i plan studiów - dobór treści i metod kształcenia
- 2.2. Skuteczność osiągania zakładanych efektów kształcenia
- 2.3. Rekrutacja kandydatów, zaliczanie etapów studiów, dyplomowanie, uznawanie efektów kształcenia oraz potwierdzanie efektów uczenia się

Analiza stanu faktycznego i ocena spełnienia kryterium 2

Studia stacjonarne I stopnia na ocenianym kierunku architektury krajobrazu trwają 7 semestrów, w tym 6 semestrów obejmuje po 15 tygodni, natomiast ostatni 7 semestr trwa 13 tygodni zajęć dydaktycznych. Łączna liczba kontaktowych godzin dydaktycznych wynosi 2500, a punktów ECTS 213. Studia stacjonarne II stopnia trwają 3 semestry z łączną liczbą 91 punktów ECTS oraz liczbą 900 godzin dydaktycznych. Na obu stopniach kształcenia każdy semestr ma przypisane po 30 lub 31 punktów ECTS. Czas przewidziany na realizację programu studiów i przewidziany nakład pracy studenta w postaci punktów ECTS oraz jego rozkład w semestrach umożliwia osiągnięcie zakładanych dla kierunku efektów kształcenia na obu stopniach. Potwierdzają to także zróżnicowane formy kształcenia: wykłady, ćwiczenia audytoryjne, ćwiczenia laboratoryjne i ćwiczenia terenowe.

Na studiach I stopnia w ramach planu studiów wyodrębniono poprawnie moduły zajęć, a także określono odpowiednio sekwencję przedmiotów (z drobnymi uwagami dotyczącymi sekwencji przedmiotów fakultatywnych, opisanymi poniżej) uwzględniając sugerowane zmiany zawarte w Uchwale Nr 13/2012 Prezydium Polskiej Komisji Akredytacyjnej z dnia 26 stycznia 2012 r. Realizowany program studiów za pomocą zaplanowanych treści kształcenia w czasie przewidzianym na jego realizację oraz przy zaproponowanym nakładzie pracy mierzonym liczbą punktów ECTS przyporządkowanych do poszczególnych modułów kształcenia/przedmiotów pozwala na osiągnięcie założonych dla kierunku efektów kształcenia. Przykładowo zajęcia z szaty roślinnej oraz budownictwa i materiałów budowlanych mają odpowiednią sekwencję, treści i sposoby ich weryfikacji, a także przewidziany nakład pracy studenta (22 obligatoryjne pkt ECTS z szaty roślinnej i 4 pkt ECTS z budownictwa

i materiałów budowlanych), co pozwala na osiągnięcie przez studentów wymaganych efektów kształcenia wzmacniających warsztat architekta krajobrazu. Sekwencje obligatoryjnych przedmiotów projektowych są odpowiednio ustawione, także z prawidłową liczbą 6 punktów ECTS dla każdego, co odzwierciedla konieczny nakład pracy studenta do osiągnięcia zakładanych efektów kształcenia. Natomiast wskazane byłoby dalsze doprecyzowanie treści w sylabusach w celu uczytelnienia tematu projektu, którego dotyczą. Przegląd prac etapowych z Projektowania obiektów architektury 4 (semestr 5) i Projektowania obiektów architektury 5 (semestr 6) prowadzonych na III roku pokazuje zbyt podobieństwo tematu obu zadań – oba dotyczyły parków, choć kolejne zadanie realizowane na semestrze 6 jest pogłębione i bardziej szczegółowe. Wzmocnieniem tego typu zajęć byłyby osoba z uprawnieniami projektowymi i doświadczeniem praktycznym w tym zakresie. Wskazane byłoby także, aby na zajęciach projektowych zwiększyć nacisk na techniczną stronę opracowania (przekroje, detale), ponieważ obecnie podejmowane są próby nad umocowaniem zawodu architekta krajobrazu, jako samodzielnej funkcji technicznej w budownictwie. Sugeruje się także zróżnicowanie osób odpowiedzialnych za prowadzenie zajęć projektowych.

W przedmiotach do wyboru z efektami odnoszącymi się do obszaru nauk technicznych pogłębioną wiedzę i umiejętności badawcze student otrzymuje na przedmiocie: Polska tradycja w kształtowaniu struktur osadniczych i jej ochrona, dodatkowo na przedmiocie fakultatywnym: Kreacja w przestrzeni publicznej i sztuka ogrodów XX i XXI wieku, gdzie osiąga pogłębione efekty w obszarze sztuki.

W ramach programu realizowane są również dla osiągnięcia wymaganych efektów kształcenia architekta krajobrazu treści podstawowe w ramach przedmiotów: biologia roślin, ekologia, matematyka, geometria wykreślna, grafika inżynierska, gleboznawstwo, geodezja i technologii informacyjna. Pozostałe przedmioty obligatoryjne uzupełniają te treści. Odpowiednią sekwencję tworzą 3 semestry Rysunku i rzeźby, Rysunek architektoniczno-urbanistyczny, Budownictwo, materiałoznawstwo i instalacje budowlane, znajdujące się na początkowych semestrach kształcenia, a przedmioty specjalistyczne jak m.in. Budowa i pielęgnowania obiektów architektury krajobrazu, Podstawy urbanistyki i ruralistyki i Konserwacja założeń ogrodowych na semestrach późniejszych. W sylabusach wszystkich wymienionych przedmiotów uwzględniono aktualne treści w oparciu o najnowszą literaturę przedmiotu. Wraz z przedmiotami do wyboru zawierają one kompleksowe, różnorodne i aktualne treści, co wiąże się z możliwością osiągnięcia przez studentów zakładanych efektów kształcenia, przygotowując do prowadzenia badań i prac projektowych.

Zajęcia do wyboru obejmują 36,6% liczby wszystkich punktów ECTS określonych dla kierunku. Są to dwa przedmioty humanistyczno-społeczne (1 i 2 semestr), natomiast ich główna część to przedmioty fakultatywne zgrupowane w 5 blokach A-E rozpoczynające się od semestru IV. Student wybiera w większości przypadków z trzech, czasem z dwóch proponowanych przedmiotów, które zakładają osiągnięcie przez studenta podobnych efektów kształcenia. Na obu stopniach kształcenia w każdym module do wyboru realizowany jest jeden wybrany przez większość studentów przedmiot.

Proponowane BLOKI przedmiotów do wyboru pogrupowane są tematycznie umożliwiając osiągnięcie spójnych efektów kształcenia niezależnie od dokonanego przez studenta wyboru i jak wskazano wyżej wraz z przedmiotami obligatoryjnymi umożliwiają studentom osiągnięcie pogłębionych w zakresie wiedzy efektów kształcenia. Dla lepszego osiągnięcia efektów

sugerowane byłoby przeniesienie przedmiotów fakultatywnych dotyczących komputerowej obróbki graficznej na semestry wcześniejsze. Po pierwsze z BLOKU B przedmiotów 2 prowadzonych w semestrze V, dotyczących programów graficznych, w miejsce przedmiotów z BLOKU A na semestrze IV, dotyczących krajobrazu w dużej skali. Po drugie wskazane byłoby, aby pogłębiona wiedza i umiejętności w tym zakresie były dostępne dla studenta wcześniej niż na semestrze ostatnim 7 (BLOK E przedmiot 14). Student powinien mieć możliwość doskonalenia warsztatu jak najwcześniej, natomiast przesunięcie przedmiotów związanych z planowaniem krajobrazu w dużej skali na czas późniejszy umożliwi głębsze zrozumienie przedstawianej problematyki.

W planach uwzględniono odpowiednią ilość przedmiotów humanistycznych - 3 przedmioty humanistyczno-społeczne w wymiarze 90 godz. z liczbą 7 punktów ECTS, w tym dwa do wyboru. Zajęcia z języka obcego w wymiarze 105 godz. i liczbą 8 pkt. ECTS pozwalają na osiągnięcie w zakresie umiejętności B2 posługiwania się językiem. W programie kształcenia przewidziano także zajęcia z wychowania fizycznego w liczbie 60 godzin na semestrze 2 i 3.

Formy zajęć dydaktycznych są trafnie dobrane i odpowiednio zróżnicowane. W planie studiów wykłady stanowią 35,4%, ćwiczenia audytoryjne 12,4%, ćwiczenia laboratoryjne 43,6% i ćwiczenia terenowe 8,7% wszystkich zajęć. Te ostatnie w liczbie 217 godzin obligatoryjnych są istotnym elementem kształcenia na tym kierunku, ze względu na bezpośredni kontakt z obiektami architektury krajobrazu, możliwość ich obserwacji, inwentaryzacji i badań, wzmacniając możliwość osiągnięcia zakładanych efektów kształcenia. Równie istotne są zajęcia projektowe w liczbie 525 godz. obligatoryjnych zajęć dydaktycznych i 352,5 godzin o charakterze projektowym, realizowanych w ramach przedmiotów do wyboru. Sumarycznie zajęcia poza wykładami, stanowią 64,7%, co jest trafne ze względu na specyfikę kierunku, w której wymagane są wiedza i umiejętności praktyczne wykonywania zawodu. Przewidziano wystarczający procent zajęć wymagających bezpośredniego udziału nauczycieli akademickich (stanowią 60,6% wszystkich punktów ECTS).

Praktyka zawodowa na studiach I stopnia realizowana jest trzyetapowo, w sumie przypisano jej 11 punktów ECTS. Dwa pierwsze etapy dotyczą praktyki inwentaryzacyjno-dendrologicznej (2 tygodnie po 2 semestrze, 1 pkt ECTS) i studiów architektoniczno-krajobrazowych (1 tydzień po IV semestrze, 1 pkt ECTS), natomiast główna jej część to praktyka wykonawczo-projektowa i wykonawcza, w sumie 8 tygodni (9 punktów ECTS). Warunki wstępne nie uwzględniają sekwencji praktyk – przyjmuje się, że części praktyk I, II i III mogą być realizowane niezależnie od siebie. Praktyka rozpoczyna się po zakończeniu zajęć dydaktycznych w danym semestrze. Praktyka może być odbywana zarówno w kraju, jak i za granicą. Studentom prezentowana jest lista instytucji, do których mogą aplikować. Potencjalnie wymienione na liście instytucje mogą przyjąć nawet dwukrotnie więcej studentów niż studiuje na kierunku. Jednak studenci zgłosili podczas spotkania z ZO PKA, że większość z tych instytucji odmawia przyjęcia i poszukują oni miejsc odbywania praktyk we własnym zakresie. Praktyki posiadają sylabusy z opisem i metodami oceny, oraz szczegółowymi efektami kształcenia odnoszącymi się do efektów kierunkowych. Dodatkowo Ramowy program praktyki Wydziału Ogrodnictwa i Architektury Krajobrazu dla Kierunku: Architektura Krajobrazu określa szczegółowo zakres, przebieg oraz weryfikację efektów kształcenia na praktykach zawodowych. Z realizowanych praktyk studenci sprawozdają się wypełniając dziennik praktyk, w którym szczegółowo opisują oni realizowane zadania. Studenci obowiązani są też do

przedstawienia opinii o zrealizowanych praktykach oraz określenia osiągniętych efektów kształcenia. Także opiekun praktyki przedstawia opinię o studencie, która jest integralną częścią dziennika praktyk. Dwa pierwsze etapy praktyk zalicza osoba sprawująca opiekę na podstawie wykonanych prac, trzecia część kończy się egzaminem i weryfikacją dziennika praktyk potwierdzonego przez zakład, w którym praktykę odbyto. Prowadzenie, ocena i zakres praktyk są prawidłowe, zapewniają studentom osiągnięcie przypisanych efektów kształcenia związanych z poszerzeniem umiejętności praktycznych i wiedzą studenta w zakresie wykonywania przyszłego zawodu. Monitorowanie działań studentów w trakcie odbywania praktyk odbywa się poprzez wyrywkowe kontrole miejsc praktyk przeprowadzane przez pracowników Zakładu Szkolenia Praktycznego.

Na II stopniu kształcenia wykłady stanowią 45,7%, ćwiczenia audytoryjne 10%, ćwiczenia laboratoryjne 38,9% i ćwiczenia terenowe 5,4% wszystkich zajęć dydaktycznych. Program zawiera 3 przedmioty humanistyczno-społeczne z liczbą 75 godz. (5 pkt. ECTS), w tym 1 do wyboru wzmacniający podstawy komunikacji, przedsiębiorczości tak ważne w przyszłym życiu zawodowym absolwentów. Warto byłoby rozważyć prowadzenie przedmiotów pobudzających umiejętności w zakresie przedsiębiorczości, także na I stopniu kształcenia.

Podobnie jak na I stopniu - 64 godziny obligatoryjne ćwiczeń terenowych należy uznać za plus w programie studiów architektury krajobrazu. Bezpośredni kontakt z otoczeniem, czy to w ramach wykładów, czy ćwiczeń pozwala zwiększyć możliwość uzyskiwania odpowiedniego poziomu kwalifikacji. Studenci rozpoznają gatunki roślin i badają obiekty architektury krajobrazu np. w Ogrodzie Botanicznym UMCS, w Gospodarstwie Doświadczalnym w Felinie, szkółkach roślin ozdobnych i w wybranych parkach, skwerach Lublina. Również ćwiczenia stanowiące 54,35% wszystkich zajęć i 315 obligatoryjnych godzin zajęć projektowych oraz 360 godzin zajęć o charakterze projektowym, w ramach przedmiotów do wyboru, należy uznać za odpowiednie i umożliwiające osiągnięcie przez studentów zakładanych efektów kształcenia, związanych z realizacją projektów i zadań badawczych. Przedmioty do wyboru obejmujące 37% punktów ECTS (34 punkty ECTS) są zróżnicowane, zawierają pogłębione treści zgodne ze stanem wiedzy i praktyki badawczej w obszarach, do których kierunku został przyporządkowany. Umożliwiają one także, uzyskanie odpowiednich kwalifikacji dla tego stopnia kształcenia na kierunku architektura krajobrazu, poprzez udział w prowadzonych badaniach np. na przedmiocie Projektowanie konserwatorskie. Program kształcenia zawiera również pogłębione i spójne treści w zakresie kształtowanie krajobrazu miast, z uwzględnieniem współczesnych tendencji, planowania przestrzennego, ochrony krajobrazu w tym założeń historycznych. Jednak należy rozważyć wzmocnienie treści z przedmiotu Kształtowanie krajobrazu wiejskiego, ponieważ na podstawie wybranych prac etapowych stwierdzono, że w zakresie analiz dotyczy on przede wszystkim badań ogólnych, natomiast projekt jest ograniczony do szaty roślinnej danego siedliska. Wskazane byłoby uzupełnienie o badania w szerszym zakresie terenów zabudowanych wsi, krajobrazu otwartego, a także uzupełnienie literatury w sylabusie o pozycje architektów krajobrazu w tym zakresie.

W poprzednich latach na studiach II stopnia studenci mieli również wybór specjalności, jednak ze względu na małą liczbę studentów w roku akademickim 2017/2018 zrezygnowano z oferowania specjalności. Obecnie zamiast wyboru specjalności poszerzona została oferta przedmiotów obieralnych, dzięki czemu studenci mają możliwość wyboru 8 przedmiotów kierunkowych oraz jednego przedmiotu humanistyczno-społecznego. Studenci w trakcie

spotkania z ZO nie zgłosili zastrzeżeń odnośnie możliwości wyboru modułów w ramach programu studiów.

Pogłębianie wiedzy na podstawie literatury obcojęzycznej umożliwia zajęcia z języka obcego specjalistycznego, na poziomie B2+ w wymiarze 15 godz. (1 pkt. ECTS). Dodatkowo studenci mogą dokonać wyboru zajęć fakultatywnych prowadzonych w języku angielskim (Blok B i C na studiach II stopnia) jednak nie korzystają z tej możliwości, stąd warto byłoby rozważyć sposoby ich zachęcenia.

Jednostka oferuje również na kierunku architektura krajobrazu studia niestacjonarne drugiego stopnia. Obejmują one 3 semestry, w tym 10 zjazdów, z łączną liczbą 540 godzin i 90 punktów ECTS. Struktura rodzajów zajęć, weryfikacja efektów jest zbliżona do studiów stacjonarnych i umożliwia osiągnięcie przez studentów zakładanych efektów kształcenia. Jednak dotychczas nie zostały one uruchomione

Studenci na spotkaniu z ZO PKA przyznali, że realizowany program studiów jest zgodny z ich oczekiwaniami, a zdobyte umiejętności pozwolą im na podjęcie pracy zawodowej lub założenie własnej działalności gospodarczej związanej ze studiowanym kierunkiem. Studenci szczególnie pozytywnie ocenili przewagę zajęć praktycznych, według nich duża liczba wykonywanych projektów pozwala na dobre przygotowanie do podjęcia zawodu architekta, natomiast liczba godzin wykładów pozwala na zdobycie odpowiedniej wiedzy związanej ze studiowanym kierunkiem. W trakcie spotkania z ZO PKA studenci wskazali przedmioty, które ich zdaniem prowadzone są bardzo dobrze i pozwalają na zdobycie umiejętności przydatnych na rynku pracy. Wskazano przedmioty: Grafika inżynierska, Budownictwo, Szata roślinna, Projektowanie zintegrowane, Podstawy projektowania. Studenci wskazali też przedmioty, które ich zdaniem nie są realizowane prawidłowo lub nie są przydatne przyszłemu absolwentowi kierunku, takie jak Kształtowanie przestrzeni wiejskiej oraz Psychologia i Socjologia. W ramach bloku przedmiotów humanistyczno-społecznych studenci woleliby realizować więcej treści związane z zakładaniem własnego przedsiębiorstwa, zarządzania nim, współpracą z klientem, podstawami negocjacji i szeroko pojętym zdobywaniem umiejętności miękkich. Studenci podkreślili też, że w przypadku wystąpienia w programie studiów przedmiotów, których sposób prowadzenia lub tematyka byłyby niewłaściwa, mogą zgłosić ten fakt Władzom Wydziału, a w uzasadnionych przypadkach dokonywane są korekty w programach studiów lub następuje zmiana osoby prowadzącej zajęcia. Studenci poinformowali także o wsparciu ze strony nauczycieli akademickich w procesie uczenia się, przejawiające się możliwością bieżącego konsultowania wykonywanych projektów i stymulowania do samodzielnej pracy. Zespół PKA w pełnym zakresie potwierdził w trakcie wizytacji stanowisko studentów.

Mocną stroną programu studiów na obu stopniach kształcenia jest powiązanie zajęć projektowych z realnymi zadaniami, pracami terenowymi i wprowadzanie do nich własnych doświadczeń badawczych, co zawarte jest w sylabusach i potwierdzone podczas wizytowanych zajęć oraz oceny wybranych prac etapowych (załącznik 3). Koordynacja projektów i współpraca z innymi specjalistami podczas prac projektowych jest istotna w przyszłej pracy architekta krajobrazu. Na pozostałych zajęciach efekty sprawdzane są przy pomocy oceny kolokwii i egzaminów pisemnych z pytaniami otwartymi i prac etapowych realizowanych na ćwiczeniach i aktywności (zał. 3, przegląd prac etapowych).

Zajęcia odbywają się w różnych budynkach Uczelni. Plan zajęć umieszczony jest na stronie internetowej Wydziału w zakładce „Dziekanat -> Rozkład zajęć”. Generalnie rozkłady zajęć

uwzględniają potrzeby studentów, w miarę możliwości są dni wolne od zajęć. Jednak studenci studiów II stopnia zgłosili zastrzeżenia do organizacji harmonogramu zajęć. W ich opinii przy ustalaniu planów zajęć priorytetowo są traktowani studenci pozostałych roczników, a studenci I semestru studiów II stopnia mają ustalane zajęcia w godzinach, w których pozostaną wolne sale, gdyż semestr zaczynają oni z opóźnieniem. Pozostali studenci nie zgłosili zastrzeżeń do harmonogramów zajęć.. Studenci pracujący z wykładowcą podczas zajęć dydaktycznych, mają także dostęp do prowadzących w ramach konsultacji. Zdarza się, że w sylabusach pojawia się liczba 10-12 godzin konsultacji, co wydaje się być nadmierne i mało wiarygodne.

Liczbę studentów w grupach ćwiczeniowych reguluje Zarządzenie Rektora nr 44 z 11 września 2017 r. Grupy administracyjne liczą 30-34 osoby, a grupy laboratoryjne i seminaryjne od 15 do 17, co dla specyfiki architektury krajobrazu jest odpowiednie. Harmonogram zajęć na wizytowanym kierunku jest dostosowany do specyfiki kierunku, uwzględnia czasochłonność wykonywanych na zaliczenie projektów, tak więc organizacja procesu kształcenia sprzyja osiąganym efektom kształcenia.

Metody sprawdzania i ocenienia osiągniętych efektów kształcenia są przedstawiane studentom na pierwszych zajęciach z każdego przedmiotu oraz umieszczone w opisach modułów. Najczęściej stosowane metody sprawdzania stopnia osiągnięcia zakładanych efektów kształcenia to kolokwia pisemne i ustne, analiza spełnienia wymagań w przypadku pracy projektowej, sprawozdanie z wykonania ćwiczeń, bieżąca praca studentów na zajęciach. Formy weryfikacji przekazywanych treści są także odpowiednie, w przedmiotach projektowych zawierają indywidualne oceny etapowe prac, a także ocenę w ramach grup projektowych i prezentacji, co pozwala zweryfikować wiedzę, umiejętności i kompetencje społeczne studentów w tym zakresie. Szczegółowe zasady zaliczenia przedmiotu oraz organizacji egzaminów zostały określone w *Regulaminie Studiów*. Studenci obecni na spotkaniu z ZO przyznali, że stosowane metody weryfikacji osiągniętych efektów kształcenia są zawsze adekwatne do formy prowadzenia zajęć.

Studenci są oceniani według skali ocen określonej w *Regulaminie Studiów*, zostały też określone reguły odnośnie terminu informowania studenta o wynikach. Studenci nie zgłosili zastrzeżeń odnośnie sprawiedliwości oceniania oraz terminowości informowania o wynikach. W przypadku stwierdzenia niesamodzielności pracy studenta w trakcie procedury zaliczenia przedmiotu, decyzję podejmuje prowadzący przedmiot. Studenci na spotkaniu z ZO przyznali, że korzystanie w trakcie zaliczeń z niedozwolonych materiałów może w rażących przypadkach skutkować niezaliczeniem przedmiotu w danym terminie lub odpowiedzialnością dyscyplinarną.

Sposoby weryfikacji zakładanych efektów kształcenia na obu stopniach kształcenia dobierane są do rodzaju i specyfiki prowadzonych zajęć, aby umożliwić skuteczność ich osiągania, a także bezstronność, rzetelność i przejrzystość. Opisy w sylabusach i ocena przez ZO PKA wybranych prac etapowych na obu stopniach kształcenia (zał. 3) pokazały, że w celu weryfikacji wiedzy stosowane są egzaminy i kolokwia z pytaniami otwartymi, ocenianymi przy pomocy punktacji. Oceny są zróżnicowane. Na zajęciach laboratoryjnych sprawdzane są obecności, na ćwiczeniach projektowych prace oceniane są etapowo, zarówno jako praca grupowa, co umożliwia weryfikację kompetencji społecznych, jak i praca indywidualna, wykazująca umiejętności poszczególnego studenta. Dobrym rozwiązaniem jest zastosowana

karta z zakresem i harmonogramem ćwiczenia podpisywana na początku zajęć przez studenta (projektowanie obiektów architektury krajobrazu 5).

Dobrą praktyką jest weryfikacja semestralnych prac projektowych podczas otwartych wystaw, w których biorą udział interesariusze zewnętrzni, w tym przyszli pracodawcy. Ich krytyczne uwagi, są podstawą do modyfikacji programu i efektów kształcenia lub potwierdzenia dobrego wyboru. Efektem takiej wystawy jest także publikacja pokazująca prace z przedmiotów projektowych prowadzonych na II stopniu kształcenia: Praca zbiorowa., *Architektura krajobrazu jako zagadnienie projektowe*, Wydział Ogrodnictwa i Architektury Krajobrazu UP w Lublinie, Lublin 2017, 978-83-944071-5-5. Konferencja "Dokształcanie jakości kształcenia na kierunku Architektura Krajobrazu", która odbyła się 14 grudnia 2016 miała także na celu weryfikację założonych efektów kształcenia i podniesienie ich spójności z oczekiwaniami interesariuszy zewnętrznych.

Zasady przygotowania pracy dyplomowej przedstawiane są studentom kierunku przez promotorów prac oraz w ramach seminarium dyplomowego. Szczegółowe zalecenia odnośnie przygotowania pracy, wymogi edytorskie, zasady oceny pracy oraz szczegóły przeprowadzania egzaminu dyplomowego przedstawione są również w dokumentach dostępnych na stronie internetowej Wydziału w zakładce „Egzamin dyplomowy”. Dyplomowanie prowadzone jest prawidłowo z czytelnymi dla studentów zasadami, umożliwiające bezstronną ocenę. Rada Programowa przygotowała wytyczne i wzór do opracowania pracy inżynierskiej i magisterskiej, określający strukturę prac i wymagania edytorskie, a także pytania do obu egzaminów, w zakresie ogólnym (30 inż., 30 mgr) i szczegółowym (50 inż. i 30 mgr) uwzględniające także wcześniej prowadzone specjalizacje na II stopniu. Pytania są otwarte, weryfikowane w każdym roku i umożliwiają sprawdzenie kwalifikacji studentów podczas dyplomowego egzaminu ustnego. Ze względu na specyfikę kierunku studenci prezentują także plansze egzaminacyjne. Jednostka uwzględnia także otrzymanie dyplomu wyróżniającego się absolwenta UP. W celu zapobiegania plagiatom stosowany będzie od roku akademickiego 2018/2019 Jednolity System Antyplagiatowy. Studenci przyznali, że zasady przygotowania oraz obrony prac dyplomowych są im znane i nie zgłosili żadnych zastrzeżeń w tym zakresie.

Przedstawione tematy prac inżynierskich związane są głównie z koncepcjami projektowymi, natomiast prace magisterskie to zarówno prace projektowe, studialno-projektowe, jak i studialne. Student może zgłaszać własny temat pracy dyplomowej. Ocena losowo wybranych prac inżynierskich i magisterskich (zał.3) wskazuje w większości przypadków na dobry poziom i obiektywne oceny prac przez recenzentów. Są one zgodne z profilem kształcenia i obszarami, do których odnoszą się efekty kształcenia na kierunku architektura krajobrazu, a także z badaniami prowadzonymi w jednostce. Jedynie wskazane byłoby położenie większego nacisku na aspekty techniczne w pracach inżynierskich.

Skuteczność zakładanych efektów kształcenia potwierdzają nagrodzone i wyróżnione w konkursach lokalnych i ogólnopolskich prace inżynierskie i magisterskie (ogólnopolski Konkurs Stowarzyszenia Polskich Architektów Krajobrazu – 2 prace i konkurs Prezydenta Miasta Lublina 4 prace).

W jednostce jest możliwa indywidualna organizacja studiów, która przysługuje studentom wyróżniającym się w nauce, w przypadku np. drugiego kierunku studiów lub podjętej pracy, co jest elastycznym wsparciem dla studentów, natomiast brak jest wyspecjalizowanej oferty dla studentów niepełnosprawnych. Studenci mają możliwość studiowania w ramach

indywidualnego toku studiów w uzasadnionych przypadkach, np. studentki po urodzeniu dziecka.

Jednostka nie prowadzi zajęć dydaktycznych z wykorzystaniem metod i technik kształcenia na odległość.

Zasady rekrutacji są określane corocznie, w roku akademickim 2017-2018 zostały one określone w uchwale Senatu nr 48/2015-2016 z dnia 20.05.2016 r. Zasady rekrutacji, harmonogram i spis wymaganych dokumentów umieszczone są też na stronie internetowej Wydziału w zakładce „Rekrutacja”. Rekrutacja prowadzona jest drogą elektroniczną. Procedury i zasady rekrutacji są bezstronne i zapewniają równe szanse kandydatom. Na studia I stopnia obowiązuje egzamin praktyczny z rysunku odręcznego, oprócz konkursu świadectw (stara matura) lub wyników części pisemnej zewnętrznego egzaminu maturalnego z przedmiotów zdawanych na poziomie podstawowym lub rozszerzonym: j. obcy nowożytny oraz jeden z przedmiotów do wyboru: biologia, matematyka, chemia, fizyka i astronomia, informatyka lub geografia (nowa matura). Utrzymanie egzaminu z rysunku odręcznego pozwala na przyjmowanie na studia osób, które, mają umiejętności na poziomie niezbędnym do osiągnięcia zakładanych efektów kształcenia. Na studia II stopnia przyjmowane są osoby z tytułem zawodowym inżyniera architekta krajobrazu, inżyniera architekta zakładając, że liczba punktów ECTS o treściach zgodnych z programem studiów I stopnia nie może być mniejsza niż 126, co także należy ocenić pozytywnie. Studenci podczas spotkania z ZO przyznali, że zasady rekrutacji były im znane i nie doświadczyli żadnych problemów w trakcie procedury rekrutacyjnej.

Zasady zmiany formy studiów, zaliczenia semestru, skreślenia z listy studentów, wznowienia studiów oraz ukończenia studiów zostały określone w §13, 22, 30, 31, 41 *Regulaminu Studiów*. Studenci podczas spotkania z ZO przyznali, że zasady zaliczenia kolejnych etapów studiów są im znane i są na bieżąco przedstawiane przez pracowników dziekanatu. Zaliczenie etapów studiów na obu stopniach kształcenia następuje po skończonym semestrze, gdy student uzyska 30 punktów ECTS. Warunkowo może być wpisany na kolejny semestr, jeśli brakująca liczba punktów jest mniejsza niż 8.

Zasady uznawania efektów i okresów kształcenia reguluje regulamin studiów UP (§9-§13). Student może przenieść się na studia w innej uczelni (także zagranicznej) jeśli wypełnił wszystkie obowiązki na uczelni macierzystej. Student innej uczelni może być przyjęty na studia prowadzone na kierunkach WOIAK jeśli uzyskał nie mniej niż 30 ECTS za zaliczenie każdego semestru. Efekty kształcenia mogą być uznane jeśli różnice programowe są mniejsze niż 24 pkt. ECTS (studia I⁰) lub 16 pkt. ECTS (studia II⁰). Dziekan wyznacza moduły do uzupełnienia.

Zasady i warunki potwierdzania efektów uczenia się (PEU) w UP w Lublinie reguluje Uchwała Senatu nr 67/2014-2015 z dn. 29 maja 2015 r. Liczba studentów na danym kierunku, poziomie i profilu kształcenia przyjętych w wyniku PEU nie może przekraczać 20% ogólnej liczby studentów. Efekty uczenia się mogą zostać potwierdzone w przypadku ubiegania się o przyjęcie na studia I⁰ – osobie posiadającej świadectwo dojrzałości i co najmniej 5 lat doświadczenia zawodowego; na studia II⁰ – osobie posiadającej tytuł zawodowy licencjata lub równorzędny i co najmniej 3 lata doświadczenia zawodowego po ukończeniu studiów I⁰. Dotychczas nie przyjęto na studia na kierunku architektura krajobrazu w oparciu o tę uchwałę.

Uzasadnienie, z uwzględnieniem mocnych i słabych stron

Na studiach I i II stopnia w ramach planu studiów wyodrębniono poprawnie moduły zajęć, a także określono odpowiednio sekwencje przedmiotów (za wyjątkiem niektórych przedmiotów fakultatywnych) uwzględniając sugerowane zmiany zawarte w Uchwale Nr 13/2012 Prezydium Polskiej Komisji Akredytacyjnej z dnia 26 stycznia 2012 r. Sekwencje obligatoryjnych przedmiotów projektowych na I i II stopniu są prawidłowe, z prawidłową liczbą punktów ECTS dla każdego, co odzwierciedla konieczny nakład pracy studenta do osiągnięcia zakładanych efektów kształcenia. Natomiast wskazane byłoby dalsze doprecyzowanie treści w sylabusach na I stopniu w celu uczytelnienia tematu zadawanego studentom projektu.

Treści programowe są różnorodne, trafnie dobrane i dostosowane do zapewnienia możliwości osiągnięcia przez studentów przygotowania do prowadzenia badań na studiach I stopnia i udziału w badaniach na II studiach II stopnia, co potwierdzono udziałem w artykułach naukowych studentów, realizacjami projektów i wystawami prac semestralnych pozytywnie ocenianych przez odbiorców zewnętrznych.

Formy zajęć dydaktycznych na obu stopniach kształcenia są trafnie dobrane i odpowiednio zróżnicowane. Sposoby weryfikacji zakładanych efektów kształcenia na obu stopniach kształcenia dobierane są do rodzaju i specyfiki prowadzonych zajęć, aby umożliwić skuteczność ich osiągnięcia, a także bezstronność, rzetelność i przejrzystość.

Prowadzenie, ocena i zakres trzyetapowej praktyki zawodowej na I stopniu kształcenia są prawidłowe, zapewniają studentom osiągnięcie przypisanych efektów kształcenia związanych z poszerzeniem umiejętności praktycznych i wiedzą studenta w zakresie wykonywania przyszłego zawodu.

Rozkłady zajęć uwzględniają potrzeby studentów, w miarę możliwości są dni wolne od zajęć. Student pracuje z wykładowcą podczas zajęć dydaktycznych, ma także dostęp do prowadzących w ramach konsultacji.

Dyplomowanie prowadzone jest prawidłowo z czytelnymi dla studentów zasadami, które umożliwiają bezstronną ocenę. Przedstawione tematy prac inżynierskich związane są głównie z koncepcjami projektowymi, natomiast prace magisterskie to zarówno prace projektowe, studialno-projektowe, jak i studialne. Są one powiązane z prowadzonymi w jednostce badaniami i umożliwiają weryfikację osiągniętych przez studentów efektów kształcenia.

Skuteczność zakładanych efektów kształcenia potwierdzają nagrodzone i wyróżnione w konkursach lokalnych i ogólnopolskich prace inżynierskie i magisterskie.

Procedury i zasady rekrutacji są bezstronne i zapewniają równe szanse kandydatom. Utrzymanie egzaminu z rysunku odręcznego na studia I stopnia pozwala na przyjmowanie na studia osób, które, mają umiejętności na poziomie niezbędnym do osiągnięcia zakładanych efektów kształcenia, co należy ocenić pozytywnie. Procedurę przyjmowania na studia II stopnia także należy ocenić pozytywnie.

Dobre praktyki

- Weryfikacja semestralnych prac projektowych podczas otwartych wystaw, w których biorą udział interesariusze zewnętrzni, w tym przyszli pracodawcy.

- Publikacja w formie monografii z prezentacją studenckich prac semestralnych, w której pokazano w atrakcyjny sposób projekty kursowe studentów, jako wzorzec i zachęta dla kolejnych roczników.
- Zastosowanie karty z zakresem i harmonogramem ćwiczenia podpisywanej na początku zajęć przez studenta (projektowanie obiektów architektury krajobrazu 5)

Zalecenia

- Doprecyzowanie różnic pomiędzy poszczególnymi obligatoryjnymi przedmiotami projektowymi na I stopniu kształcenia poprzez czytelniejszy opis treści wskazujący na temat zadania projektowego.
- Sugerowane byłoby przeniesienie przedmiotów fakultatywnych na stopniu I kształcenia dotyczących komputerowej obróbki graficznej na semestry wcześniejsze.
- Zwiększenie nacisku na stronę techniczną w przedmiotach projektowych.
- Weryfikację i aktualizację listy miejsc odbywania praktyk zawodowych

Kryterium 3. Skuteczność wewnętrznego systemu zapewnienia jakości kształcenia

Projektowanie, zatwierdzanie, monitorowanie i okresowy przegląd programu kształcenia

- 3.1. Projektowanie, zatwierdzanie, monitorowanie i okresowy przegląd programu kształcenia
- 3.2. Publiczny dostęp do informacji

Analiza stanu faktycznego i ocena spełnienia kryterium 3

Wewnętrzny System Zapewnienia Jakości Kształcenia w Uczelni wprowadzony został na mocy Uchwały Senatu z września 2001 r. w *sprawie wprowadzenia wewnętrznego systemu zapewniania jakości kształcenia w Akademii Rolniczej w Lublinie*. W Uchwale tej przyjęto, iż celem Systemu jest m.in.: doskonalenie planów i programów studiów, ocena postaw w relacji student-nauczyciel oraz wyrobienie poczucia odpowiedzialności nauczycieli i studentów za jakość zajęć dydaktycznych. WSZJK był w Uczelni wielokrotnie modyfikowany. Do ostatnich zmian należy podjęta przez Senat Uniwersytetu Przyrodniczego w kwietniu 2017 r. Uchwała Senatu doskonalącą wewnętrzny system zapewniania jakości kształcenia w Uczelni. Powyższy dokument określa m.in. strukturę Systemu, zadania wydziałowych komisji ds. oceny jakości kształcenia oraz rad programowych kierunków studiów, wzory ankiet dyplomanta oraz oceny satysfakcji studenta.

Na Wydziale Ogrodnictwa i Architektury Krajobrazu (WOiAK) obowiązuje Wydziałowa Księga Jakości, której załącznikami są instrukcje i procedury regulujące działanie WSZJK w Jednostce. System na Wydziale również podlega modyfikacjom- ostatnia zmiana przyjęta została Uchwałą Rady Wydziału z grudnia 2017 r. w *sprawie udoskonalenia instrukcji i procedur Wydziałowej Księgi Systemu Zapewnienia Jakości Kształcenia*. Strukturę Systemu w Jednostce tworzą m.in. Wydziałowa Komisja ds. Jakości Kształcenia (WKdsJK) oraz Rady Programowe prowadzonych kierunków, w tym kierunku architektura krajobrazu (RPak). W obu powyższych ciałach kolegialnych zasiadają przedstawiciele studentów, brak jest jednak interesariuszy zewnętrznych. Przedstawiciele studentów aktywnie biorą udział w pracach wymienionych gremiów. Reprezentują opinie ogółu studentów, wskazują na problemy w ramach toku studiów, proponują korzystne z punktu widzenia studentów rozwiązania

sytuacji, są na bieżąco informowani o wynikach przeprowadzanych analiz i ankietyzacji. Przedstawiciele Wydziałowej Rady Samorządu Studentów powołani są także do składu Rady Wydziału i reprezentują na niej opinię ogółu studentów Wydziału. Odpowiedzialni są za opiniowanie programów kształcenia i wyrażanie opinii w imieniu wszystkich studentów.

Efekty kształcenia dla wizytowanego kierunku studiów zatwierdzone Uchwałą Senatu Uczelni z maja 2015 r. dotychczas nie były zmieniane.

Działania podejmowane na WOiAK w zakresie projektowania efektów kształcenia oraz wprowadzaniu zmian w programach kształcenia i planach studiów na kierunku „architektura krajobrazu” uwzględniają udział interesariuszy wewnętrznych i zewnętrznych. Dotychczasowe zmiany programów kształcenia i planów studiów wizytowanego kierunku wynikały z analiz Wydziałowej Komisji ds. Jakości Kształcenia (WKdsJK) oraz Rady Programowej kierunku architektura krajobrazu (której zadaniem jest analiza i modyfikacja programów kształcenia), a także z konsultacji programów kształcenia z interesariuszami. Dokonane przez Radę Programową kierunku zmiany w programach kształcenia polegały m.in. na korekcie planów i treści kształcenia i dostosowaniu ich również do regulacji uczelnianych zatwierdzonych przez Senat Uniwersytetu Przyrodniczego.

Uzyskane podczas wizytacji informacje świadczą o formułowaniu opinii na temat planu i programu kształcenia na kierunku, zarówno przez studentów, jak i przedstawicieli interesariuszy zewnętrznych. Jako przykłady zmian z inicjatywy studentów wskazano wprowadzenie modułu Podstawy modelowania 3D, zwiększono liczbę godzin dla Projektowania obiektów architektury krajobrazu, poszerzono zajęcia związane z używaniem oprogramowania graficznego, poszerzono praktyki zawodowe o praktyki wykonawcze a także utworzono program II stopnia studiów w trybie niestacjonarnym. Dokonywano również zmian w obsadzie przedmiotu w przypadku wystąpienia problemów z prowadzącym. Studenci obecni na spotkaniu z ZO przyznali, że większość problemów udaje się szybko rozwiązać, a ich wnioski są wnikliwie analizowane i często wykorzystane w projektowaniu programów kształcenia.

Udział interesariuszy zewnętrznych w projektowaniu efektów kształcenia oraz doskonalenia ich treści opiera się na obowiązującej w ramach WSZJK od 2015 r. na Wydziale *Instrukcji współpracy Wydziału z otoczeniem społeczno-gospodarczym*. Zgodnie z obowiązującymi wytycznymi konsultacje z otoczeniem prowadzone są nie rzadziej niż raz w roku. Z informacji uzyskanych podczas wizytacji wynika, że interesariusze zewnętrzni (np. z firmy TWÓJ SWIAT Łuków, usługowej OGRÓD, GARDEN - przedsiębiorstwa produkcyjno-handlowo-usługowego, Referatu ds. Zieleni Biura Miejskiego Architekta Krajobrazu, Polskiego Stowarzyszenia Naturalnych Wód Kąpielowych, Stowarzyszenia na Rzecz Rozwoju Gminy Fajslawice) przykładowo sugerowali wprowadzenie zajęć z zakresu ekonomii, biznesu, przedsiębiorczości, zarządzania, prowadzenia działalności gospodarczej. W związku z powyższymi sugestiami wprowadzono do programu studiów wizytowanego kierunku następujące przedmioty: *Podstawy prawa w działalności architekta krajobrazu* (na I st.) oraz *Przygotowanie dokumentacji w postępowaniu konkursowym* (na II st.). Przedstawiciele otoczenia sugerowali również wprowadzenie większej liczby zajęć praktycznych, w tym z zakresu różnorodnych, przydatnych na kierunku programów komputerowych, o co wnioskowali również studenci (np. zajęcia z grafiki komputerowej, programu Sketchup), co zresztą zostało wykonane, a wprowadzone do programu zmiany opisano w pkt 2 omawianej

części przedkładanego Raportu. W najbliższym czasie zgodnie z wnioskiem studentów, wprowadzony zostanie również program Vectorworks. Studenci wnosili również o poszerzenie oferty dotyczącej wyjazdów terenowych co zostało zrealizowane. Odnosząc się do sugestii interesariuszy zorganizowano na kierunku dodatkowe warsztaty z zakresu kosztorysowania oraz przedmiotów do wykonywania wizualizacji komputerowych, wprowadzono zajęcia fakultatywne umożliwiające zapoznanie się oraz poszerzenie umiejętności z zakresu grafiki (np. przedmioty na I st.: *Wizualizacja projektów i modele przestrzenne* oraz *Zaawansowana obróbka graficzna projektu*). W ramach różnych przedmiotów planuje się również wyjazdy terenowe (np. wyjazd Arkadia-Nieborów-Żelazowa Wola). Wspólne działania z przedstawicielami otoczenia społeczno-gospodarczego na kierunku polegają ponadto na bieżącej współpracy w zakresie realizacji praktyk i zajęć terenowych, staży zawodowych, pozyskiwaniu doświadczeń i informacji (również w formie ankietyzacji pracodawców). Współpraca z otoczeniem umożliwia też warunki do zbierania informacji wykorzystywanych podczas opracowywania prac dyplomowych. Prace wykonywane są również na zlecenie interesariuszy zewnętrznych (przykładowo: *Projekt zagospodarowania bulwaru nad Jeziorem Kozienickim* (woj. mazowieckie), *Rewitalizacja terenu przy kościele pw. Świętej Trójcy od dzieciątka Jezus w Radomiu*, *Rewaloryzacja XIX-wiecznego parku przy dworze w Sobianowicach, gm. Wólka*, *Projekt zagospodarowania terenu przy Domu dziecka przy ul. Sieroczej w Lublinie*, *Projekty ogrodów: terapeutycznego dla najmłodszych oraz sensualnego przy szpitalu w Puławach*, *Projekt zagospodarowania terenu przed budynkiem biurowym Kopalni Wapienia „Morawica S.A.”*). Działania te mają na celu dostosowania kompetencji absolwenta do aktualnych potrzeb rynku pracy. Przykładem współpracy z otoczeniem jest też organizacja z inicjatywy Dziekana Wydziału oraz przewodniczącej Rady programowej kierunku konferencji poświęconej „Doskonaleniu jakości kształcenia na kierunku Architektura krajobrazu”. Powyższe seminarium służące doskonaleniu programów kształcenia miało na celu wymianę opinii (wyrażaną na podstawie dyskusji oraz ankiet wypełnianych przez studentów) dotyczącą m.in. programu studiów, efektów kształcenia, sylwetki absolwenta. Uczestniczyli w nim przedstawiciele otoczenia społeczno-gospodarczego związanego z architekturą krajobrazu, w tym absolwenci kierunku, przedstawiciele studenckich kół naukowych związanych z kierunkiem oraz Władze Wydziału. Podczas konferencji prowadzone były wykłady monograficzne, omawiany był program kształcenia wizytowanego kierunku studiów, ocena poziomu kształcenia studentów. Prelegentami byli również studenci kierunku prezentujący osiągnięcia i problemy naukowe pojawiające w trakcie kształcenia.

W ramach spotkania przedstawicieli otoczenia ze studentami, oraz przy okazji wystawy pn. „Drewniany skarb. Chroniąc dziedzictwo kreujemy przyszłość”, odbył się na Wydziale wykład *Architektura drewniana wsi i miasteczek Lubelszczyzny*.

Jak wspomniano wcześniej, w wydziałowych organach kolegialnych w tym w Radzie programowej kierunku architektura krajobrazu brak jest przedstawicieli otoczenia społecznego. Podczas spotkania z Zespołem oceniającym PKA interesariusze zewnętrzni wyrazili chęć takiego udziału.

Program kształcenia wizytowanego kierunku jest cyklicznie monitorowany. Rada programowa kierunku oraz WKdsJK cyklicznie dokonuje przeglądu sylabusów, w następstwie czego dokonywana jest ich korekta. W celu prawidłowego sporządzania sylabusów organizowane są spotkania z pracownikami Wydziału, w którym uczestniczą przewodniczący

Rad programowych kierunków prowadzonych w Jednostce. Ponadto, co roku, Rada programowa kierunku architektura krajobrazu zgodnie z obowiązującymi na Wydziale instrukcjami WSZJK (m.in. *Instrukcji weryfikacji efektów kształcenia*) dokonuje analizy i weryfikacji pytań egzaminacyjnych, w tym dyplomowych, a także analizy zdawalności egzaminów i uzyskiwania zaliczeń. W przypadkach nie uzyskania w pierwszym terminie egzaminów i zaliczeń zakładanych efektów kształcenia przez 30% studentów, osoby odpowiedzialne za moduł analizują przyczyny, a następnie wprowadzają proces naprawczy. Corocznie dokonywana jest też dla wszystkich poziomów i form kształcenia analiza średniej ocen ze studiów uzyskanych przez absolwentów. Roczne opracowania z powyższych działań w formie raportu prezentowane i dyskutowane są na posiedzeniach Rady Wydziału Ogrodnictwa i Architektury Krajobrazu.

Na Wydziale w ramach procedur WSZJK obowiązuje *Instrukcja oceny jakości prac dyplomowych*. Analizuje się jakość losowo wybranych prac dyplomowych (z której sporządza się *Protokół oceny jakości prac dyplomowych*) oraz przebieg inżynierskich i magisterskich egzaminów dyplomowych (m.in. wyniki egzaminów dyplomowych i oceny w dyplomie ukończenia studiów). Analiza ta udostępniana jest w rocznym *Raporcie z wykonania zadań związanych z zapewnieniem jakości kształcenia* - prezentowanym na posiedzeniu Rady WOiAK i zamieszczonym na stronie internetowej Wydziału. Rada programowa dokonuje weryfikacji dyplomowych pytań egzaminacyjnych oraz korekty wymogów i zasad pisanie prac dyplomowych. W wyniku przeglądu prac dyplomowych zleconych celu zapewnienia ich wysokiej jakości zwrócenie większej uwagi na odpowiedni dobór opiekunów oraz recenzentów prac. Rada programowa kierunku czuwa również nad odpowiednim doбором tematyki prac dyplomowych. Podczas przeglądu stwierdzono zgodność tematyki prac z kierunkiem. Większość prac oceniona została na ocenę bardzo dobry. Wysoki poziom prac dyplomowych na kierunku „architektura krajobrazu” potwierdził w trakcie wizytacji Zespół oceniający PKA.

W doskonaleniu programu kształcenia uwzględniana jest ocena zajęć dydaktycznych sformułowana w ankietach studenckich oraz ocena studiów przez dyplomantów. Ankietyzację studentów prowadzi się drogą elektroniczną po zakończeniu każdego semestru, a ocenie podlegają wykłady i ćwiczenia. Wszystkie opinie wyrażone w ankietach są na Wydziale brane pod uwagę. W przypadku sformułowanych przez studentów uwag krytycznych do procesu realizacji przedmiotów dokonywana jest przez kierownika jednostki analiza przyczyn oraz prowadzone rozmowy mające na celu zwiększenie zaangażowania nauczycieli akademickich w pracę dydaktyczną. Wyniki podjętych działań naprawczych przekazywane są Dziekanowi, a następnie WKdsJK. Prowadzone na Wydziale studencka ankietyzacja zajęć dydaktycznych, jak również hospitacje mają wpływ na ocenę okresową nauczycieli akademickich. Studenci wypełniają ponadto wydziałową ankietę oceniającą program kształcenia, w której w formie pytań otwartych formułują ocenę programu, jak również sugerują zmiany. Opinia nt. kadry oraz procesu kształcenia wyrażana jest również w ankietach dyplomanta - oceny studiów bezpośrednio po ich ukończeniu. W ankiecie dyplomanta m.in. zawarte są pytania o zgodność kierunkowych efektów kształcenia z oczekiwaniami absolwentów oraz zgodność tematyki praktyki z realizowanym kierunkiem studiów oraz o ocenę stopnia opieki ze strony promotora pracy dyplomowej. W ankietach absolwenci wysoko ocenili zgodność kierunkowych efektów kształcenia z ich oczekiwaniami oraz zgodność tematyki praktyki z realizowanym kierunkiem studiów, jednak najwyżej współpracę z promotorem w trakcie przygotowywania pracy

dyplomowej. Opinia nt. efektów kształcenia uzyskanych przez studenta podczas praktyk zawodowych wyrażana jest też przez opiekuna praktyk w Dzienniku praktyk. Opinie te są analizowane i stanowią ważny element monitorowania programu kształcenia. Treść sporządzanych przez studentów indywidualnych sprawozdań z przebiegu praktyki potwierdzana jest przez zakładowego opiekuna praktyki i stanowi podstawę do uzyskania zaliczenia. Praktyki studenckie oceniają również studenci w formie ankiety po ustnym zaliczeniu praktyk. Ankieta ta zawiera pytania obejmujące część ogólną oceny praktyki zawodowej oraz program praktyki zawodowej i jej podsumowanie. Badanie przeprowadzone jest co roku przez uczelniany Dział Kształcenia Praktycznego i Ustawicznego. Pytania dotyczą między innymi uzyskanej wiedzy, umiejętności oraz kompetencji społecznych. Wyniki ankiet udostępnione podczas wizytacji wskazują, że oceny poszczególnych pytań zawartych w ankiecie kształtowały się na dobrym lub bardzo dobrym poziomie, co wyraża zadowolenie studentów z wybranych miejsc praktyk oraz ich prawidłowym przebiegu. Z informacji uzyskanych w trakcie wizytacji wynika jednak, że oferowana studentom wizytowanego kierunku uczelniana lista miejsc praktyk jest nieaktualna- proponowane przez Uczelnię instytucje/ firmy w dużej mierze nie chcą przyjmować studentów na praktyki. Listę tę należy zatem zweryfikować.

Opracowania wydziałowe, analizy ankiet, karty oceny, raporty przechowywane są w Dziekanacie lub w jednostkach organizacyjnych i uwzględniane są w rocznym raporcie dotyczącym jakości kształcenia prowadzonego na Wydziale. *Raport z wykonania zadań związanych z zapewnieniem jakości kształcenia oraz oceny jakości kształcenia* na Wydziale opracowuje za każdy rok akademicki WKdsJK. Raport ten udostępniany jest Dziekanowi, a po zatwierdzeniu przez Radę Wydziału do 30 listopada każdego roku akademickiego przekazywany jest Senackiej Komisji ds. Dydaktyki i Zarządzania Jakością Kształcenia (SKdsDiZJK). Raporty umieszczane są na stronie internetowej Wydziału w sekcji „Jakość Kształcenia”

Dotychczas wizytowana jednostka nie miała możliwości doskonalenia programu kształcenia w oparciu o wyniki z ogólnouczelnianego monitoringu losów zawodowych absolwentów, ponieważ ankietyzacja do roku 2016 prowadzona była w elektronicznym systemie Bazus, którego działanie było nieprawidłowe i dane zawarte w ankietach nie zostały właściwie przetworzone. W 2017 r. zostało przeprowadzone przez Biuro Karier Studenckich i Więzy z Absolwentami badania losów zawodowych absolwentów, w tym wizytowanego kierunku studiów, a stało się to możliwe po usprawnieniu systemu informatycznego „Wirtualny dziekanat” obsługującego administrację w Uniwersytecie. Brak jest jednak na razie wyników tego badania. Losy zawodowe absolwentów szkół wyższych na terenie województwa lubelskiego bada jednostka pozauczelniana- Lubelskie Obserwatorium Rynku Pracy, które przesyła uczelniom raporty z tych badań. UP w Lublinie otrzymał z Wojewódzkiego Urzędu Pracy opracowania: „Barometr zawodów 2017 – województwo lubelskie” (zawierający prognozę zapotrzebowania w 2017 r. na pracowników różnych zawodów), „Ranking szkół wyższych według poziomu bezrobocia absolwentów (rok akademicki 2015/2016)” oraz „Losy absolwentów szkół wyższych województwa lubelskiego. Brak jest jednak informacji nt wykorzystania powyższych badań w Uczelni.

Kontakty z absolwentami kierunku „architektura krajobrazu” utrzymywane są na Wydziale poprzez działalność Stowarzyszenia Absolwentów i Przyjaciół UP w Lublinie, a także poprzez

portal społecznościowy Facebook. Stąd też pozyskiwana jest informacja nt. miejsc zatrudnienia absolwentów ocenianego kierunku (przykładowo: FLORINA OGRODY, GREEN PLANT STUDIO, OGRODOWE ATELIER, EQUADOR- projektowanie i urządzenie terenów zieleni, Pracownia Architektury Krajobrazu „ZAGRAJMY W ZIELONE”, TELPWRION. Kreatywne Ogrody, Urząd Gminy Gorzyce, Wojewódzki Urząd Ochrony Zabytków). Absolwenci kierunku często są z tytułu swego zatrudnienia interesariuszami zewnętrznymi mającymi wpływ na doskonalenie programu kształcenia, prowadzą też zajęcia dydaktyczne na kierunku, uczestniczą też w organizowanych na WOIAK seminariach naukowych (np. seminarium pn. „Doskonaleniu jakości kształcenia na kierunku Architektura krajobrazu”).

Na Wydziale prowadzącym wizytowany kierunek studiów stwierdzono podczas wizytacji działanie wewnętrznego systemu zapewnienia jakości kształcenia w obszarze przeglądu zasobów informacyjnych, a w szczególności zapewniania publicznego dostępu do informacji. Funkcjonujący WSZJK obejmuje zbiór procedur, oraz instrukcji stanowiących załączniki do obowiązującej w Jednostce Wydziałowej Księdze Jakości. Na Wydziale obowiązuje *Instrukcja gromadzenia i udostępniania informacji o jakości kształcenia*. WKdsJK opracowuje harmonogramy działań w zakresie doskonalenia jakości kształcenia na każdy rok akademicki obejmujący przewidziane na każdy miesiąc zadania, do których przyporządkowano podmiot wykonujący lub odpowiedzialny za realizację wskazanych zadań oraz określono termin ich wykonania. Harmonogram ten obejmuje działania realizowane w ramach WSZJK m.in.: zamieszczenie na stronie internetowej Wydziału i wywieszenie na tablicach przed dziekanatem rozkładów zajęć dydaktycznych (na 2 tygodnie przed rozpoczęciem roku akademickiego); aktualizację opisu modułów realizowanych w semestrze zimowym i przekazanie go do Rady Programowej kierunku w celu umieszczenia w Karcie Kierunku; zamieszczanie na stronie internetowej Wydziału i na tablicach przed dziekanatem rozkładów zajęć dydaktycznych; analizę i zatwierdzenie rocznego raportu WKdsJK, przyjęcie rekomendacji w celu doskonalenia efektów kształcenia i/lub programu studiów, oraz przekazanie raportu WKdsJK do nadzorującej i oceniającej jakość kształcenia w UP Senackiej Komisji ds. Dydaktyki i Zarządzania Jakością Kształcenia (SKdsDiZJK); weryfikację zasad i procedur doskonalenia jakości procesu dydaktycznego i opracowanie propozycji zmian oraz zgłoszenie ich do zatwierdzenia Dziekanowi i Radzie Wydziału; przedstawienie na posiedzeniu Senatu Uczelni raportu z działalności SKdsDiZJK oraz efektów funkcjonowania w Uczelni WSZJK.

Zgodnie ze stosowanymi na Wydziale procedurami studenci otrzymują niezbędne informacje o procesie kształcenia na pierwszych zajęciach. Programy kształcenia, skrócone opisy modułów, kierunkowe efekty kształcenia, plany studiów, rozkład zajęć dydaktycznych, ogólny opis kierunku, opis sylwetki absolwenta, informacje dotyczące egzaminu dyplomowego (m.in. zasady pisania prac dyplomowych, wzory stron tytułowych, pytania egzaminacyjne), oraz inne konieczne informacje dotyczące procesu kształcenia i organizacji toku studiów na kierunku „architektura krajobrazu” przechowywane są w wersji elektronicznej w Karcie Kierunku, dostępne są na stronie internetowej Wydziału, a ponadto w wersji papierowej w Dziekanacie WOIAK. Nauczyciel akademicki odpowiedzialny na moduł zobowiązany jest wprowadzić opis modułów do Karty Kierunku, a zmiany w nim powinny być wprowadzone nie później niż na tydzień przed rozpoczęciem zajęć z danego przedmiotu. Jednostka stosuje system informatyczny do obsługi dydaktyki (Wirtualny Dziekanat).

Informacje związane z procesem kształcenia znajdują się również na tablicach ogłoszeń przy Dziekanacie i katedrach.

W trakcie spotkań z pierwszym rokiem studiów przekazywana jest informacja na temat organizacji roku akademickiego, struktury organizacyjnej Wydziału oraz organizacji procesu dydaktycznego, w tym funkcjonowania uczelnianej biblioteki, a także wymiany międzynarodowej. Ze studentami późniejszych lat studiów odbywają się spotkania z opiekunami poszczególnych roczników, podczas których przypominane są bieżące sprawy związane z przebiegiem studiów oraz realizacją programu studiów, np. zasady zaliczeń, kwestie związane z prawami i obowiązkami wynikającymi z Regulaminu studiów. Podczas takich spotkań studenci mogą również zgłaszać uwagi dotyczące niedogodności, które utrudniają im codzienne funkcjonowanie w Uczelni. Spotkanie informacyjne poświęcone organizacji i przebiegu studenckich praktyk zawodowych organizowane są w trakcie II semestru przez wydziałowego opiekuna praktyki. Na kierunku „architektura krajobrazu” odbywają się trzy rodzaje praktyk - w II, IV i VI sem. Wszystkie praktyki poprzedzone są spotkaniami informacyjnymi. Praktyka na wizytowanym kierunku kończy się egzaminem zaliczającym przeprowadzonym w VI semestrze przed wyznaczoną przez Dziekana Wydziału komisją egzaminacyjną. Informacje o egzaminie dostępne są w uczelnianym Dziale Kształcenia Praktycznego i Ustawicznego na tablicy ogłoszeń przed dziekanatem oraz na stronie internetowej Wydziału.

Na stronie znajduje się ponadto *Strategia Rozwoju Wydziału Ogrodnictwa i Architektury Krajobrazu na lata 2013-2020*, a w wydziałowej zakładce ‘jakość kształcenia’ zamieszczone zostały informacje dotyczące systemu zapewnienia i doskonalenia jakości kształcenia na Wydziale, tj. skład WKdsJK oraz pozostałych Komisji działających na Wydziale, Uchwały oraz Instrukcje WSZJK, raporty z wykonania zadań związanych z doskonaleniem jakości kształcenia, harmonogram działań w zakresie jakości kształcenia, zasady działania systemu antyplagiatowego, a także zewnętrzne i wewnętrzne akty normatywne.

Bieżące aktualności i użyteczne informacje są przekazywane studentom również poprzez konta na portalach społecznościowych Wydziału, Uczelni oraz Samorządu Studentów. Strony wykazują dużą częstotliwość publikowania informacji. Studenci pozytywnie oceniają ten sposób przekazywania im bieżących informacji.

Ocena systemu informacyjnego w Uczelni realizowana jest poprzez analizę ankiet dyplomantów zawierających pytania dotyczące obiegu informacji w Uczelni oraz dostępu do literatury i bazy danych. Od roku 2014/2015 możliwość dostępu do literatury i bazy danych w Uczelni oraz obsługa Biblioteki Głównej UP (będącej Regionalnym Ośrodkiem Rolniczej Informacji Naukowej) jest zdecydowanie lepiej oceniana. Na podstawie wyników ankiet można stwierdzić, że aspekty te dyplomanci ocenili od 4.0 do 4.7 (w skali do 5. Wyniki ankiet prezentowane są na posiedzeniu Rady Wydziału. Roczne raporty podsumowujące wykonanie zadań związanych z doskonaleniem jakości kształcenia oraz ocenę jakości kształcenia na Wydziale Ogrodnictwa i Architektury Krajobrazu opracowywane są przez Wydziałową Komisję ds. Jakości Kształcenia, a następnie prezentowane i zatwierdzane na posiedzeniu Rady Wydziału. Raporty te, o czym wspomniano wcześniej, dostępne są na stronie internetowej Jednostki. Udostępniane tam informacje są aktualne, przedstawione w sposób zrozumiały dla studentów, nauczycieli akademickich, jak również innych osób odwiedzających stronę internetową Uczelni.

Uzasadnienie, z uwzględnieniem mocnych i słabych stron

Wewnętrzny System zapewnienia jakości kształcenia na Wydziale Ogrodnictwa i Architektury Krajobrazu Uniwersytetu Przyrodniczego w Lublinie obejmuje wszystkie formy kształcenia i obszary ważne dla jakości kształcenia, w tym dotyczące projektowania, zatwierdzania i monitorowania efektów kształcenia. Zapewniony jest udział kadry akademickiej oraz studentów w procesie określania efektów kształcenia; prowadzona współpraca z otoczeniem społeczno-gospodarczym zapewniła udział w powyższym procesie interesariuszy zewnętrznych. W ramach wewnętrznego systemu zapewnienia jakości kształcenia monitoruje się stopień osiągania zakładanych efektów kształcenia. Monitorowanie programu kształcenia prowadzone jest na wszystkich rodzajach zajęć i na każdym etapie kształcenia. Podejmuje się systematyczne działania umożliwiające ocenę przyjętych sposobów weryfikacji osiąganych przez studentów efektów kształcenia na każdym etapie kształcenia i wszystkich rodzajach zajęć. Współpraca z interesariuszami zewnętrznymi umożliwia monitorowanie oczekiwań rynku pracy, co pozwala na doskonalenie programu kształcenia. Dotychczas wprowadzić brak jest wykorzystania wyników monitoringu losów zawodowych absolwentów w doskonaleniu programu kształcenia, ale podjęto odpowiednie działania umożliwiające ocenę rynkowej przydatności efektów kształcenia. . . Zapewniony jest publiczny dostęp do aktualnej, kompleksowej, zrozumiałej oraz zgodnej z potrzebami różnych grup odbiorców informacji o programie kształcenia i realizacji procesu kształcenia prowadzonego na Wydziale Ogrodnictwa i Architektury Krajobrazu Uniwersytetu Przyrodniczego w Lublinie. Na Wydziale prowadzona jest ocena publicznego dostępu do informacji, co umożliwia podejmowanie skutecznych działań służących podnoszeniu jego jakości, w oparciu o potrzeby odbiorców.

Dobre praktyki

- komisyjny egzamin weryfikujący efekty kształcenia uzyskane przez studentów podczas studenckich praktyk zawodowych
- Zorganizowanie konferencji „*Doskonalenie jakości kształcenia na kierunku Architektura Krajobrazu*”, co pozwoliło studentom na wyrażenie opinii o programie studiów, umożliwiło dyskusje na temat możliwości doskonalenia programu studiów oraz stanowiło cenne uzupełnienie dla przeprowadzanych ankietyzacji. Udostępnianie publiczne raportów z *przeprowadzanych działań mających na celu doskonalenie jakości kształcenia*, w tym opisu działań podejmowanych w celu doskonalenia programów studiów i zbiorczych wyników przeprowadzanych badań ankietowych.
- Bieżące reagowanie na uwagi studentów i uwzględnianie ich w procesie doskonalenia programu kształcenia, co pozwala studentom na poczucie, że ich problemy nie są obojętne Władzom Wydziału

Zalecenia

Zaleca się:

- włączenie przedstawicieli otoczenia społecznego do składu wydziałowych ciał kolegialnych, np. Rady programowej kierunku architektura krajobrazu;
- przeprowadzenie skutecznej analizy wyników ogólnouczelnianego monitoringu losów zawodowych absolwentów, szczególnie w zakresie oceny studiów, w tym programu kształcenia i warunków jego realizacji, wykorzystanie tych wyników jako cennego

źródła informacji dla doskonalenia jakości kształcenia” oraz kształtowania oferty dydaktycznej na kierunku „architektura krajobrazu

Kryterium 4. Kadra prowadząca proces kształcenia

- 4.1. Liczba, dorobek naukowy/artystyczny oraz kompetencje dydaktyczne kadry
- 4.2. Obsada zajęć dydaktycznych
- 4.3. Rozwój i doskonalenie kadry

Analiza stanu faktycznego i ocena spełnienia kryterium 4

Kadrę dydaktyczną zapewniającą realizację procesu kształcenia na kierunku architektura krajobrazu stanowi 45 nauczycieli akademickich – 8 z tytułem profesora, 11 ze stopniem doktora habilitowanego, 25 doktora i 1 z tytułem zawodowym magistra inżyniera. Są to przede wszystkim nauczyciele akademicy zatrudnieni na Wydziale Ogrodnictwa i Architektury Krajobrazu Uniwersytetu Przyrodniczego w Lublinie oraz nauczyciele z innych wydziałów tej uczelni – z Wydziału Agrobiotechnologii, Wydziału Nauk o Żywności i Biotechnologii oraz Wydziału Inżynierii Produkcji.

Do minimum kadrowego Zespół Oceniający zaliczył na I stopniu studiów 9 samodzielnych nauczycieli akademickich i 12 w stopniu doktora, a na II stopniu studiów 7 samodzielnych nauczycieli akademickich i 9 w stopniu doktora. Dorobek naukowy nauczycieli akademickich stanowiących minimum kadrowe mieści się w obszarze nauk leśnych, rolniczych i weterynaryjnych, dziedzinie nauk rolniczych (13 osób), obszarze nauk technicznych, dziedzinie nauk technicznych (6 osób) i obszarze sztuki. (2 osoby) odpowiednio w dyscyplinach naukowych/artystycznych, do których odnoszą się kierunkowe efekty kształcenia (szczegółowe informacje ujęte są w załączniku nr 4).

Stosunek liczby nauczycieli akademickich stanowiących minimum kadrowe, do liczby studentów kierunku spełnia wymagania § 14 rozporządzenia Ministra Nauki i Szkolnictwa Wyższego z dnia 26 września 2016 r. w sprawie warunków prowadzenia studiów na określonym kierunku i poziomie kształcenia (Dz. U. z 2016 r. poz. 1596). Na podstawie zweryfikowanych w trakcie wizytacji danych wykazano, że obecnie na ocenianym kierunku na studiach I stopnia studiuje 92 studiuje, natomiast do minimum kadrowego zaliczono 21 nauczycieli akademickich. Zatem stosunek ten wynosi 1:4,29. Na studiach II stopnia liczba studentów wynosi 23, a do minimum kadrowego zaliczono 16 nauczycieli akademickich, a więc wskaźnik wynosi 1:1,38 przy obowiązującym dla kierunków w obszarze nauk rolniczych, leśnych i weterynaryjnych czy technicznych nie mniejszym niż 1 : 60 a w obszarze sztuki 1:25.

Kadra akademicka prowadząca zajęcia na ocenianym kierunku posiada znaczący, zróżnicowany odpowiednio do potrzeb dydaktycznych kierunku, dorobek naukowy Dorobek ten został wypracowany w oparciu o realizowane tematy badawcze. W latach 2012-2017 realizowano na WOIAK 21 tematów badawczych, w tym 4 bezpośrednio związane z kierunkiem architektura krajobrazu. Były to między innymi następujące granty i projekty: Grant (PARP) w ramach poddziałania 2.3.2 POIR Bony na innowacje dla MŚP- konkurs nr 1 /2015 – opracowanie znacząco ulepszanego wyrobu „ogrody wertykalne do zastosowania zewnętrznego przeznaczone na północne elewacje budynków”. (Umowa nr OKP/U-189/2016), Realizacja zielonej ściany w ramach zadania: opracowanie „znacząco ulepszanego wyrobu

w postaci ogrodu wertykalnego do zastosowania zewnętrznego przeznaczonego na północne elewacje budynków” w kwietniu 2017 r. Praca była wykonywana w ramach projektu dofinansowanego ze środków Programu Operacyjnego - Poddziałanie 2.3.2 Bony na innowacje dla MŚP Program Operacyjny Inteligentny Rozwój” – edycja 2015 (umowa OKP/U-189/2016) – członek zespołu badawczego na UP w Lublinie, Realizacja wewnętrznego ogrodu wertykalnego w ramach współpracy z firmą Twój Świat Jacek Mojski z siedzibą ul. Okrzei 39, 21-400 Łuków w kwietniu 2017 r.

Pracownicy naukowcy kierunku architektura krajobrazu uczestniczyli w wykonaniu szeregu ekspertyz a m.in. w opracowaniu szczegółowej inwentaryzacji szaty roślinnej oraz projektu gospodarki drzewostanem dla parku dworskiego na Felinie {Lublin 2016), w przygotowaniu koncepcji zagospodarowania terenu i modernizacji bazy doświadczalnej dla projektu Centrum Innowacji w Ogrodnictwie na Felinie, w opracowaniu ekspertyzy naukowej nt.: „Analiza widokowa związana ze strefą ochrony krajobrazu otwartego z daleką ekspozycją zewnętrzną EZ oraz ze strefą ochrony dalekich widoków sylwety miasta historycznego DW na potrzeby projektu VI Komisariatu Policji przy ulicy Gospodarczej 1b” (Lublin 2017.).

Wyniki badań są publikowane w indeksowanych czasopismach o wysokiej punktacji o zasięgu międzynarodowym i krajowym: *Acta Scientiarum Polonorum – Hortorum Cultus*, *Acta Agrobotanica*, *Acta Scientiarum Polonorum – Formatio Circumietus*, *Acta Scientiarum Polonorum - Architectura*, *Technical Transactions – Architecture, Infrastructure and Ecology of Rural Areas*, *Roczniki Humanistyczne KUL*, *Czasopismo Techniczne.A.Architektura* (Kraków), *Hereditas Monasteriorum*, *Architectus* (Wrocław), *Civil and Environmental Engineering Reports*. Wielu pracowników naukowych, szczególnie z obszaru architektura i urbanistyka oraz sztuka, ze względu na specyfikę swych prac publikuje także w niżej punktowanych czasopismach (*Turystyka kulturowa*, *Ochrona Zabytków*, *Aspiracje*, *Orońsko - kwartalnik rzeźby*, *Arteon*, *Arttak*, *Artluk: sztuka na spad*, *Format : pismo artystyczne*, *Sztuka i dokumentacja*, *Magazyn Sztuki*, *Aktualności Uniwersytetu Przyrodniczego w Lublinie*, *Ekonatura*), co nie umniejsza ich wartości naukowej..

Organizowana od 2013 roku Międzynarodowa Konferencja Naukowa „Kulturowa i cywilizacyjna tożsamość Polaków” w rezultacie przyniosła już dorobek w postaci 6 tomów monografii naukowych. Kadra akademicka kierunku architektura krajobrazu organizuje lub uczestniczy w organizacji wielu innych konferencji naukowych jak np.: Konferencji Naukowej „Historia i perspektywy rozwoju Spały” – 18.05.2014 r; Konferencji Naukowej pt. „Herbaria i zielerstwo.” 22-24 października 2015 r; Międzynarodowej Konferencji Naukowej „Ogrodnictwo w kształtowaniu jakości życia” 18-19.06.2015, Konferencji Naukowo-szkoleniowej „Stawy kąpielowe w teorii i praktyce” – 11-12 kwietnia 2017 r., Konferencji organizowanej przez Uniwersytet Przyrodniczy w Lublinie pt. „Doskonalenie jakości kształcenia na kierunku Architektura Krajobrazu” – 14 grudnia 2016 r.

Zdobyte w trakcie realizacji w/w badań naukowych oraz organizacji i prezentacji wyników badań i studiów doświadczenie pozwala nauczycielom na przenoszenie zdobytych doświadczeń do dydaktyki, stymulowanie studentów do rozwoju naukowego oraz właściwą realizację programu studiów i osiągnięcie założonych kierunkowych efektów kształcenia. O dużym doświadczeniu kadry świadczy także fakt, że nauczyciele akademicy kierunku byli wielokrotnie nagradzani i wyróżniani na wystawach i konkursach.(I nagroda na XI Lubelskim Festiwalu Nauki 2014,za projekt „Gramy w zielone”, na XII Lubelskim Festiwalu Nauki 2015

za projekt „Nasz krajobraz” I nagroda Rektora UP, na XIII Lubelskim Pikniku Naukowym za projekt „W moim ogrodzie” II Nagroda Rektora UP).

Kadra prowadząca proces kształcenia na kierunku architektura krajobrazu ma dorobek naukowy a także artystyczny na wysokim poziomie merytorycznym. Cztery osoby będące samodzielnymi pracownikami naukowymi mają dorobek liczący się w skali międzynarodowej zarówno poprzez publikacje, konferencje, wystawy, uczestnictwo w gremiach międzynarodowych (International Scientific Committee of Cultural Landscapes (ISCCL), Międzynarodowa Rada Ochrony Zabytków ICOMOS, Komisja Ogrodów Historycznych i Krajobrazu Kulturowego PKN ICOMOS, Jury Międzynarodowego Konkursu im. Jana Zachwatowicza). Ich dorobek, a także pozostałych samodzielnych pracowników naukowych przekłada się na kompetencje dydaktyczne zarówno w zakresie wiedzy jak i komunikatywności przekazu. Młodszy pracownicy w stopniu doktora i magistra mają dorobek odpowiedni do ich stażu pracy, a także kompetencje dydaktyczne oparte także na własnym praktycznym doświadczeniu zawodowym. W pracy dydaktycznej wykazują duże zaangażowanie i mają łatwość w komunikacji ze studentami.

Spotkanie Zespołu Oceniającego z kadrami naukowo-dydaktyczną potwierdziło wspólne zaangażowanie kadry akademickiej w zapewnienie wysokiego poziomu badań i kształcenia. Nauczyciele akademicki wskazywali na szereg trudności wynikających ze zmniejszającej się liczby kandydatów na studia. Zdaniem nauczycieli akademickich, do którego przychyliła się Zespół PKA zasadniczym problemem jest jednak brak uregulowania statusu architektury krajobrazu w wymiarze państwowym, zarówno jako zawodu jak i nauki. Ta sytuacja wpływa na zainteresowanie kandydatów na studia jak i potencjalnych zlecniodawców.

Obsada zajęć dydaktycznych jest właściwa. Pracownicy naukowcy prowadzący zajęcia dydaktyczne mają dorobek naukowy i kompetencje oraz wieloletnie doświadczenie w zakresie modułów za które są odpowiedzialni. Obsada zajęć zachowuje zgodność między obszarem kształcenia i dyscypliną naukową, w których mieści się dorobek naukowy nauczyciela akademickiego prowadzącego przedmiot, a dyscypliną, z którą prowadzony przedmiot jest związany. Hospitacje zajęć dydaktycznych potwierdziły trafność obsady przejawiającą się w jakości prowadzonych wykładów i ćwiczeń. Wysokie kwalifikacje kadry naukowo-dydaktycznej wizytowanego kierunku zostały potwierdzone w trakcie przeprowadzonych hospitacji zajęć dydaktycznych (zał. 7). Wykazano, że nauczyciele akademicki posiadają kwalifikacje do ich realizacji, byli dobrze przygotowani do zajęć, stosowali skuteczne metody dydaktyczne (pokaz, dyskusja, ćwiczenia praktyczne, rozwiązanie zadania projektowego). Metody dydaktyczne stosowane na kierunku są dostosowane do charakteru zajęć dydaktycznych. Zaobserwowano, że nauczyciele prowadzący angażowali studentów w trakcie zajęć dydaktycznych, zadawali inspirujące pytania, stawiali problemy do samodzielnego rozwiązania. Mieli bardzo dobry kontakt ze studentami. Hospitowane zajęcia prowadzone były w godzinach przewidzianych w planie zajęć, odbywały się w salach i pracowniach dobrze wyposażonych w sprzęt komputerowy, multimedialny, materiały rysunkowe i rzeźbiarskie oraz wyposażenie niezbędne do realizacji zadania. Realizowane treści programowe prezentują najnowszy stan wiedzy związanej z kierunkiem architektura krajobrazu. Znajduje to potwierdzenie w dorobku naukowym i twórczym prowadzących, a także w sylabusach modułów realizowanych na studiach. Na kierunku architektura krajobrazu zajęcia są prowadzone przez kadrę akademicką realizującą się w architekturze krajobrazu, architekturze

i w sztukach plastycznych, która ma znaczący i wieloletni dorobek twórczy - badawczy, naukowy, projektowy i realizacyjny. Moduły dotyczące zakresu wiedzy z dyscypliny ogrodnictwo prowadzą osoby specjalizujące się w szeroko pojętej szacie roślinnej, pielęgnowaniu obiektów architektury krajobrazu, ekologii, biologii roślin, ochrony i rekultywacji krajobrazu,

Rozwój kadry przebiega systematycznie. Realizując politykę kadrową władze Wydziału zachęcają pracowników do zdobywania stopni naukowych. W okresie od 2012 stopień naukowy doktora uzyskało 5 osób wchodzących w skład minimum kadrowego 3 osoby w zakresie dziedziny nauk technicznych, dyscypliny architektura i urbanistyka, 1 w zakresie nauk rolniczych, leśnych i weterynaryjnych, dyscyplina ogrodnictwo, 1 w zakresie sztuki, dyscyplina sztuki piękne –malarstwo, a 2 osoby uzyskały tytuł profesora (na Wydziale 6 osób, w tym 5 w zakresie ogrodnictwa). Cztery osoby mają wszczyty przewód doktorski (2 - ogrodnictwo, 1 - historia sztuki, 1 - architektura i urbanistyka). Ponadto na Wydziale 11 osób uzyskało stopień doktora habilitowanego w zakresie ogrodnictwa. Zasady finansowania postępowań o uzyskanie stopni naukowych reguluje uchwała Senatu UP w Lublinie nr 7/2017-2018 z dnia 27 października 2017 roku, która przewiduje nieodpłatność dla pracowników UP starających się o stopień na własnej uczelni i konieczność starania się o zgodę Rektora w przypadku uzyskiwania tytułu poza własną Alma Mater. Na kierunku architektura krajobrazu prowadzone regularne seminaria tematyczne a od 2017 roku ich rezultaty są przedstawiane w recenzowanych wydawnictwach książkowych. Doskonalenie kadry odbywa się także poprzez udział w konferencjach i w wystawach i jest udokumentowane licznymi publikacjami. Istotną rolę w doskonaleniu kadry odgrywa organizowana od 2013 corocznie międzynarodowa konferencja naukowa „Kulturowa i cywilizacyjna tożsamość Polaków.”

Dokształcanie pracowników odbywa się ze środków przyznanych na fundusze szkoleniowe Uczelni oraz ze środków pochodzących z odpisów za studia niestacjonarne. Łącznie jest to corocznie kwota około 15 tys. zł. Z dofinansowania korzysta średnio od 6 do 10 osób rocznie. Z reguły dofinansowywane są kursy językowe, które są niezbędne do uzyskania awansów oraz szkolenia podyplomowe, szkolenia mające na celu podnoszenie kwalifikacji pracowników naukowo-dydaktycznych.

Okresowa ocena nauczycieli akademickich odbywa się zgodnie z Ustawą Prawo o szkolnictwie wyższym z dnia 27 lipca 2005 r. z późn. zm. Na użytek wewnętrzny został opracowany arkusz oceny okresowej nauczyciela akademickiego (uchwała Senatu nr 71/2012-2013) z podziałem za osiągnięcia naukowe i twórcze, potencjał naukowy oraz działalność dydaktyczną. Jako istotne należy uznać to, iż arkusz oceny okresowej uwzględnia możliwość włączenia dorobku naukowego i zawodowego nauczycieli akademickich posiadających odpowiednio: tytuł zawodowy/ stopień naukowy/tytuł w dziedzinie sztuk plastycznych lub w dyscyplinie naukowej „architektura i urbanistyka”. Na większości kierunków architektura krajobrazu w Polsce do dorobku liczą się tylko publikacje, monografie i patenty. Tu w punkcie IV. DOROBEK ZAWODOWY uwzględniane są szczegółowo wyliczone osiągnięcia w zakresie: dokumentacje/realizacje architektoniczne, urbanistyczne, krajobrazowe, plastyczne. Wymagało to szczególnych starań i ustaleń na szczęblu Rektora UP oraz Ministerstwa Nauki i Szkolnictwa Wyższego. Ocena nauczycieli z tytułem profesora odbywa się co 4 lata, pozostałych co dwa lata. Na wniosek kierownika jednostki pracownik może być oceniany co roku. Pracownik może uzyskać jedną ocenę negatywną, natomiast jeżeli druga ocena jest

również negatywna dostaje wypowiedzenie z pracy. Na Wydziale Ogrodnictwa i Architektury Krajobrazu w omawianym okresie zwolniono 2 osoby (jedna osoba odwołała się do sądu od decyzji, jednakże sąd utrzymał w mocy decyzję JM Rektora) oraz 2 osoby zostały przeniesione na etaty administracyjne.

Częścią oceny okresowej pracownika jest studencka ocena pracy dydaktycznej. W celu zebrania opinii od studentów na temat jakości prowadzonych zajęć dydaktycznych przez nauczyciela akademickiego, prowadzi się cykliczne badania ankietowe. Studenci odpowiadają na pytania dotyczące: jasności kryteriów i obiektywności oceniania, doboru treści i umiejętności przekazu, przygotowania nauczyciela do zajęć dydaktycznych, terminowości, punktualności i efektywności wykorzystania czasu, postawy interpersonalnej i stosunku nauczyciela do studenta. Studenci obecni na spotkaniu z ZO przyznali, że nie zapoznawali się z wynikami ankietyzacji, natomiast członkowie Samorządu Studentów potwierdzili, że są informowani o wynikach ankietyzacji na posiedzeniach Rady Wydziału.

System nagradzania pracowników naukowo-dydaktycznych w UP w Lublinie funkcjonuje zgodnie z uchwałą nr 69/2012-2013 w sprawie Regulaminu przyznawania nagród Rektora nauczycielom akademickim UP w Lublinie. Według tej uchwały nauczyciel może otrzymać raz do roku nagrodę JM Rektora w kategoriach za osiągnięcia naukowe, dydaktyczne lub organizacyjne, a przed przejściem na emeryturę za całokształt dorobku. Ponadto JM Rektor każdego roku z okazji „Święta Uczelni” zgodnie z zarządzeniem Rektora nr 18 z dnia 22 marca 2017 r. przyznaje nagrody naukowe za:- pracę naukową opublikowaną w czasopiśmie o najwyższym współczynniku wpływu (IF), za publikacje o najwyższej liczbie cytowań oraz nagrodę im. Stanisława Staszica za badania aplikacyjne. Dodatkowo w bieżącym roku zostało nagrodzonych 10% pracowników z każdego wydziału na Uczelni, którzy wnieśli największy wkład do oceny parametrycznej za okres 2013-2017.

W przeszłości w Uczelni przeprowadzany był konkurs „Złota Marchewka”, mający na celu nagrodzenie szczególnie wyróżniających się nauczycieli akademickich organizowany przez uczelniany organ Samorządu Studentów, jednak od kilku lat konkurs nie jest kontynuowany.

Rozwój kadry jest też określany poprzez wysokie wymagania stawiane osobom ubiegającym się o stanowisko profesora zwyczajnego, profesora nadzwyczajnego oraz adiunkta na Uniwersytecie Przyrodniczym w Lublinie (Uchwała nr 13/2016-2017 Senatu Uniwersytetu Przyrodniczego w Lublinie z dnia 25 listopada 2016 roku).

Polityka kadrowa realizowana przez Władze Wydziału ma celu zapewnienie minimum kadrowego na poszczególnych kierunkach studiów realizowanych na Wydziale oraz rozwój i awanse naukowy pracowników. Na Wydziale prowadzone są studia trzeciego stopnia, z których rekrutowana jest młoda kadra. Uczelnia wspiera finansowo pracowników w szkoleniach, kursach, studiach podyplomowych mających na celu podniesienie kwalifikacji. Pracownicy mogą korzystać z wymiany międzynarodowej w ramach programu Erasmus + oraz indywidualnie uzgadnianych staży naukowych. Na czas wyjazdu otrzymują płatny urlop.

Uzasadnienie, z uwzględnieniem mocnych i słabych stron

Kwalifikacje nauczycieli akademickich prowadzących zajęcia na kierunku „architektura krajobrazu” prowadzonym przez Wydział Ogrodnictwa i Architektury Krajobrazu Uniwersytetu Przyrodniczego w Lublinie są właściwe dla realizacji programu kształcenia i osiągnięcia zamierzonych efektów w zakresie wiedzy, umiejętności w tym praktycznych oraz kompetencji społecznych. Zdecydowana większość nauczycieli akademickich prowadzących zajęcia

dydaktyczne na kierunku legitymuje się dorobkiem naukowym w obszarze nauk rolniczych, leśnych i weterynaryjnych, dziedzinie nauk rolniczych i w dyscyplinie ogrodnictwo, do której odnoszą się efekty kształcenia kierunku. Ponadto wśród nauczycieli są osoby mające dorobek w obszarze nauk technicznych i dziedzinie nauk technicznych, przede wszystkim w dyscyplinie architektura i urbanistyka oraz w obszarze nauk o sztuce, dziedzinie sztuki plastyczne i dyscyplinie sztuki piękne. Struktura i kwalifikacje kadry naukowo-dydaktycznej kierunku zapewniają realizację programu kształcenia w zakresie wskazanym w opisie efektów kształcenia dla kierunku. Stosowane metody dydaktyczne wskazują na bardzo dobre przygotowanie kadry dydaktycznej do prowadzonych zajęć i są skuteczne w osiągnięciu założonych efektów kształcenia. Minimum kadrowe dla kierunku architektura krajobrazu prowadzonego na poziomie studiów pierwszego i drugiego stopnia o profilu ogólnoakademickim spełnia wszystkie wymagania określone w ustawie z dnia 27 lipca 2005 r. Prawo o szkolnictwie wyższym (Dz. U. z 2016 r. poz. 1842) oraz w rozporządzeniu Ministra Nauki i Szkolnictwa Wyższego z dnia 26 września 2016 r. w sprawie warunków prowadzenia studiów (Dz. U. z 2016 r. poz. 1596). Do minimum kadrowego studiów I stopnia zaliczono 3 profesorów, 6 doktorów habilitowanych oraz 12 doktorów, natomiast do studiów II stopnia odpowiednio 2 profesorów, 5 doktorów habilitowanych i 9 doktorów. Liczba osób stanowiących minimum kadrowe jest właściwa w stosunku do liczby studentów ocenianego kierunku. Wszystkie zajęcia dydaktyczne powierzono nauczycielom zgodnie z ich kwalifikacjami. Polityka kadrowa sprzyja doskonaleniu procesu dydaktycznego i motywuje do prowadzenia badań naukowych związanych z efektami kształcenia kierunku.

Mocne strony kadry prowadzącej proces kształcenia to

- wysoki poziom kadry, jej zaangażowanie, kreatywność, innowacyjność, otwartość na nowe kierunki zarówno badań jak i kształcenia i silne oparcie w lokalnym środowisku.
- publikowanie w indeksowanych czasopismach o zasięgu międzynarodowym i krajowym
- zdobywanie wyróżnień i nagród na wystawach i konkursach

Dobre praktyki

- Publikowanie w formie książkowej rezultatów seminariów wewnętrznych. Skłania to do ukierunkowania pracy koncepcyjnej a jednocześnie powiększa indywidualny dorobek pracowników jak i kierunku architektura krajobrazu
- Coroczna konferencja . „Kulturowa i cywilizacyjna tożsamość Polaków” w sposób istotny wiążąca się z tematyką prowadzonych badań, pozwalająca na szerszą konfrontację ich wyników. Istotne jest stałe poszerzanie relacji międzynarodowych przez co w coraz pełniejszy sposób pozwala na rozszerzanie kręgów tożsamości. Konferencja ta jest nieocenionym elementem rozwoju i doskonalenia kadry.
- Kompleksowa ocena dorobku nauczycieli akademickich z obszaru nauk technicznych, dyscyplina architektura i urbanistyka oraz z obszaru sztuki co bardzo pozytywnie wyróżnia kierunek architektura krajobrazu na Uniwersytecie Przyrodniczym w Lublinie spośród innych kierunków tego rodzaju w kraju.

Zalecenia

Wysoki poziom i samoświadomość kadry pozwala oczekiwać na sformułowanie w najbliższym czasie przez ten zespół zasad i perspektyw naukowej i twórczej lubelskiej szkoły architektury krajobrazu.

Kryterium 5. Współpraca z otoczeniem społeczno-gospodarczym w procesie kształcenia

Analiza stanu faktycznego i ocena spełnienia kryterium 5

Jednostka prowadząca oceniany kierunek ściśle współpracuje z otoczeniem społeczno-gospodarczym, zarówno korzystając z różnego rodzaju świadczeń na rzecz kierunku, jak również świadcząc różnego rodzaju usługi dla interesariuszy zewnętrznych. Co prawda w Radzie Programowej nie ma przedstawiciela interesariuszy zewnętrznych, ale zarówno Władze Jednostki, jak i obecni na spotkaniu z ZO PKA interesariusze zewnętrzni wyrazili gotowość szybkiego uzupełnienia składu Rady. Interesariusze zewnętrzni współpracują z Jednostką w znacznej mierze poprzez kontakty nieformalne, realizowane systematycznie, bądź w związku z chwilową potrzebą, stosownie do potrzeb obu stron. W tym trybie na skutek sugestii interesariuszy zewnętrznych, jak już wspomniano wprowadzono do siatki zajęć przedmioty kierunkowe: na studiach I stopnia: „Podstawy prawa w działalności architekta krajobrazu”, na studiach II stopnia: „Przygotowanie dokumentacji w postępowaniu konkursowym”. W ramach współpracy z otoczeniem społeczno-gospodarczym prowadzone są również formalne konsultacje z przedstawicielami biur projektowych (spółka Twój Świat, Łuków; „Ogród” Kociel; Garden Service, Żąbki), organizacji pozarządowych (Stowarzyszenie na Rzecz Rozwoju Gminy Fajslawice, Polskie Stowarzyszenie Naturalnych Wód Kąpielowych). Z konsultacji sporządzane są sprawozdania wg wzoru obowiązującego na całej Uczelni. W swoich uwagach interesariusze zewnętrzni odnosili się do programu studiów (uzupełnienie programu o zagadnienia z zakresu prowadzenia działalności gospodarczej, kosztorysowania i komunikacji społecznej, w tym rozmów z inwestorami, znajomości programów graficznych) i metod kształcenia (więcej zajęć praktycznych w terenie).

Specyfiką Jednostki i w szczególności Katedr zaangażowanych w kształcenie na ocenianym kierunku jest bardzo intensywne zaangażowanie w usługi na rzecz interesariuszy zewnętrznych. Zarówno Katedra Projektowania i Konserwacji Krajobrazu, jak i Katedra Roślin Ozdobnych, Dendrologii i Architektury Krajobrazu posiadają bogatą ofertę naukowo-badawczą dla firm, w tym usługi takie jak: inwentaryzacje terenu i szaty roślinnej, przyrodnicze i urbanistyczne; analizy przyrodnicze, historyczne, funkcjonalno-przestrzenne, kompozycyjne i formalno-prawne; ewidencje zabytkowych założeń ogrodowych, projekty zagospodarowania przestrzeni publicznych i prywatnych; projekty rewitalizacji, gospodarki drzewostanem, małej architektury, elementów wodnych; studia uwarunkowań środowiskowych; oceny i ekspertyzy dendrologiczne i krajobrazowe; opracowanie technologii mikrorozmnażania roślin, wykonywanie kosztorysów. Jednostka współpracuje z Centrum Obsługi Kancelarii Prezydenta Rzeczypospolitej Polskiej oraz Samodzielnym Publicznym Zakładem Opieki Zdrowotnej w Puławach i Gminą Nałęczów. W latach 2012 -17 zrealizowano 21 przedsięwzięć na zlecenie interesariuszy instytucjonalnych: Ekspertyzy (np. Ekspertyza dotycząca oceny prowadzonej uprawy leśnej na terenie miejscowości Krasne), inwentaryzacje terenów zielonych (np. Inwentaryzacja założenia dworsko-parkowego w Drobinie gm. Leśna Podlaska), projekty (Projekt zagospodarowania zielenią kompleksu zakładu Karnego w Opolu Lubelskim), opinie (opinia dotycząca stanu zachowania lipy srebrzystej na terenie kościoła pw. Św. Ludwika we Włodawie, również na zlecenie inwestorów prywatnych (np. projekty koncepcyjne ogrodów przydomowych, ekspertyzy dendrologiczne). W ramach tych działań zrealizowano m.in.

inwentaryzację dendrologiczną historycznej alei lipowej w Dratowie; opracowano koncepcję zagospodarowania terenu przy Izbie Leśnej we Floriancie; przygotowano ocenę stanu zdrowotnego drzew pomnikowych w zabytkowym parku w Zwierzyńcu przy użyciu tomografu akustycznego, przedłożono propozycję rekreacyjnego wykorzystania terenów zieleni ciągów komunikacyjnych na przykładzie ul. Helojzy w Lublinie oraz wykonano projekt amfiteatru darniowego w dzielnicy Węglin Północny w Lublinie. Jednostka współpracuje również z realizacją wspólnych projektów z sektorem prywatnym, np. wraz z Agencją Create Event wykonano projekt warsztatów I edycji projektu „Zielone miasto z natury” finansowany ze środków NFOŚiGW.

W latach 2012-2017 zostały wykonane na zlecenie interesariuszy zewnętrznych liczne prace studentów, tj. 37 projektów, w tym. projekty zagospodarowania terenów zielonych (Zagospodarowanie terenu Błoni Miejskich w Puławach, Rewitalizacja terenu przy dawnej cerkwi w Sycynie gm. Biała Podlaska, Koncepcja trasy spacerowej przy Drodze Męczenników majdanka w Lublinie). Zainteresowane współpracą ze studentami kierunku architektura krajobrazu są także władze gmin Inowłódz i Wilków.

W ramach współpracy z otoczeniem społeczno-gospodarczym w Jednostce prowadzącej oceniany kierunek wykonano liczne prace na rzecz otoczenia społeczno-gospodarczego o różnorodnym charakterze, takie jak: uczestnictwo w panelu ekspertów Zielonego Budżetu Obywatelskiego Lublina 2017; udział w tworzeniu projektów zagospodarowania zieleni na terenie miasta Lublin 2016/ Biuro Miejskiego Architekta Zieleni (Koło Naukowe Architektury Krajobrazu UP w Lublinie); szkolenia dla zarządców i interesariuszy dóbr kultury UNESCO w latach 2014-2015, dotowane przez Ministerstwo Kultury i Dziedzictwa Narodowego, realizowane we współpracy z PKN ICOMOS i Rezydencjami Królewskimi w Warszawie: Muzeum Pałacu Króla Jana III w Wilanowie, Łazienki Królewskie w Warszawie, Zamek Królewski w Warszawie; projekt badawczy Urban Preservation and Renewal Course organizowany przez Wydział Budownictwa i Architektury Politechniki Lubelskiej, przy współpracy z Polskim Komitetem ds. UNESCO; projekt “SMART Value-Values and Valuation as Key Factors in Protection, Conservation and Contemporary Use of Heritage – a Collaborative Research of European Cultural Heritage” we współpracy z Politechniką w Mediolanie, Uniwersytetem w Maceracie, Uniwersytetem Wileńskim i włoską spółką Altravia; dla Zakładu Karnego w Opolu Lubelskim zrealizowano projekt w zakresie edukacji skazanych dotyczący opieki nad owadami społecznymi oraz zakładania i pielęgnacji ogrodów ozdobnych, doradztwa w sprawach ergonomii i BHP pracy w zakładzie karnym, praktyki i warsztaty związane z programem współpracy oraz wykłady dla studentów w zakresie specyfiki pracy w jednostce penitencjarnej; na zlecenie Miejskiego Konserwatora Miasta Lwowa przeprowadzono inwentaryzację dendrologiczną wybranych obszarów miasta Lwowa; we współpracy z National University of Life and Environmental Sciences of Ukraine, Berezhany zrealizowano inwentaryzację dendrologiczną historycznych zespołów parkowych (Raj, Ternopil, Ukraina); udział w XI Lubelskim Festiwalu Nauki 2014 – stoisko „gra w zielone” dedykowane dzieciom ze szkół podstawowych – wiedza nt rozpoznawania drzew; współpraca z Polskim Komitetem Narodowym Międzynarodowej Rady Ochrony Zabytków; Koło Naukowe Architektów Uniwersytetu Przyrodniczego wzięło udział w organizowanym przez Biuro Miejskiego Architekta Zieleni Urzędu Miasta Lublin projekcie tworzenia „Zielonych

Czytelni”; przeprowadzono również wykłady dla studentów Uniwersytetu Trzeciego Wieku w Tucholi nt. historii sztuki ogrodowej.

Prace realizowane na Wydziale są bardzo dobrze oceniane przez zamawiających i zdobywają nagrody w licznych konkursach, m.in.: nagroda w Konkursie Prezydenta Miasta Lublin (2013) na najlepszą pracę dyplomową poświęconą tematyce rozwoju gospodarczego Lublina za „projekt zagospodarowania fragmentu ulicy Krakowskie Przedmieście w oparciu o prace Jana Gehla” oraz wyróżnienie za pracę „Warsztat wyobraźni – współczesny trend w projektowaniu placów zabaw”; nagrodę Stowarzyszenia Polskich Architektów Krajobrazu w konkursie na najlepszą pracę inżynierską z zakresu architektury krajobrazu w roku akademickim 2014; III miejsce za najlepszą pracę inżynierską z zakresu architektury krajobrazu w 2017 roku: „Rewitalizacja placu im. Józefa Piłsudskiego w Rawie Mazowieckiej; II nagrodę w 2014 za „Projekt zagospodarowania bulwaru nad Jeziorem Kozienickim”.

Jednostka współpracuje również z licznymi szkołami ponadgimnazjalnymi, np. z Zespołem Szkół Centrum Kształcenia Rolniczego w Leśnej Podlaskiej oraz z Zespołem Szkół Licealnych i Technicznych im. Juliusza Słowackiego w Jarosławiu w zakresie pogłębienia kształcenia w przedmiotach architektonicznych, w tym również poprzez udział wykładowców w zajęciach dydaktycznych w szkołach.

Opisana powyżej szeroka współpraca z wieloma interesariuszami zewnętrznymi umożliwia władzom Wydziału efektywne kierowanie studentów na praktyki przewidziane w programie studiów.

Uzasadnienie, z uwzględnieniem mocnych i słabych stron

Jednostka prowadząca oceniany kierunek prowadzi bardzo intensywną i różnorodną współpracę z otoczeniem społeczno-gospodarczym. Znane są konkretne przykłady świadczące o oddziaływaniu otoczenia na funkcjonowanie kierunku. Zwraca uwagę szczególnie bogata oferta usług dla interesariuszy zewnętrznych. Są tam zarówno projekty, ekspertyzy i opinie, jak również świadczenia o charakterze doradczym i popularno-naukowym. Prace wykładowców i studentów są wysoko oceniane na różnych konkursach organizowanych przez lokalne urzędy i instytucje. Mocną stroną Jednostki jest wybitnie aplikacyjny charakter prac projektowych wykonywanych na zlecenie instytucji i organizacji zewnętrznych przy zachowaniu solidnej podbudowy teoretycznej. Wyróżniającą ocenę kryterium uzasadnia bardzo bogata i różnorodna współpraca na forum zarówno krajowym jak i międzynarodowym, w którą bardzo efektywnie zaangażowani są studenci kierunku, nabywając tą drogą dodatkowych umiejętności, bardzo przydatnych w zawodzie architekta krajobrazu. Do słabości można zaliczyć brak dyscypliny formalnej we współpracy z interesariuszami zewnętrznymi, co jednak nie ogranicza skuteczności tej współpracy.

Dobre praktyki

Konkretna, bogata i zróżnicowana oferta usług dla firm, powszechnie dostępna informacja o ofercie i osobach odpowiedzialnych

Zalecenia

Włączenie przedstawiciela interesariuszy zewnętrznych do Rady Programowej kierunku

Kryterium 6. Umiędzynarodowienie procesu kształcenia

Analiza stanu faktycznego i ocena spełnienia kryterium 6

Najbardziej intensywne kontakty międzynarodowe kierunku architektura krajobrazu prowadzi z uczelniami, wykładowcami i studentami z Ukrainy i to jest najczęściej wybierany kierunek wyjazdów studentów i pracowników naukowych UP w Lublinie. Na kierunku architektura krajobrazu są zatrudnieni wysokiej klasy specjaliści z zagranicy (przede wszystkim z Ukrainy), którzy oprócz prowadzenia zajęć organizują przyjazdy doktorantów z zagranicy, a także współpracują w organizowanej corocznie od 2013 międzynarodowej konferencji naukowej „Kulturowa i cywilizacyjna tożsamość Polaków”. Konferencja ta ma coraz szerszy zasięg międzynarodowy. W 2017 roku zagranicznymi uczestnikami tej, piątej z rzędu, konferencji byli pracownicy naukowcy i doktoranci z takich ośrodków naukowych jak Lwów, Charków, Donbas, Kijów z Ukrainy, Mińsk z Białorusi, Białgród, Moskwa z Rosji, Nowy Jork z USA.

W latach 2012-2017 pracownicy kierunku architektura krajobrazu odbyli staże naukowe na Politechnice Lwowskiej. W latach 2013-17 dziewięciu pracowników naukowych WOIAK uczestniczyło w wymianie w ramach programu Erasmus+.

Współpraca międzynarodowa realizowana jest także przez międzynarodowe programy badawcze, organizowanie sympozjów i konferencji międzynarodowych, członkostwo w międzynarodowych towarzystwach naukowych, w których nauczyciele akademicki kierunku pełnią ważne funkcje m.in. w International Scientific Committee of Cultural Landscapes (ISCCL), Międzynarodowej Radzie Ochrony Zabytków ICOMOS, Komisji Ogrodów Historycznych i Krajobrazu Kulturowego PKN ICOMOS a także w Jury Międzynarodowego Konkursu im. Jana Zachwatowicza.

Nauczyciele akademicki kierunku architektura krajobrazu uczestniczą w szkoleniach, warsztatach, kursach, spotkaniach roboczych za granicą. W ramach tej współpracy wymienić można następujące formy: w 2017 r. – seminarium dotyczące prezentacji Uniwersytetu Przyrodniczego w Lublinie oraz referat wygłoszony na „Innovation days” w firmie Perstorp Speciality Chemicals 11-13 październik 2017 r. Perstorp, Szwecja, – Mendel University in Brno, Department of Vegetable Growing and Floriculture, Lednice, Czech Republic 11-17 czerwiec 2017 r. ,wyjazdy badawcze: Chelsea Flower Show, Londyn maj 2017, Documenta, Kassel, lipiec 2017 r. IGA, Berlin, lipiec 2017 r., Dreat Lakes Expo fruit, egetable@farm market, 5-7 grudnia 2017 r. Grand rapids, Michigan, USA. W 2016, - wyjazd szkoleniowy do Holandii 3-8 kwietnia, Wyprawa Polarna UMSC na Spitzbergen 11-07-12-08.2016 r., udział w zebraniu grupy EUFRIN, 03-06 marca 2016 r., Portugalia, Porto,

W 2015 r.-Swiss Federal Research Institute WSL Landscape Dynamics, Dendrology – Szwajcaria,- 27 Wyprawa Polarna UMSC na Spitzbergen, udział w zebraniu grupy EUFRIN, Alternarh, Niemcy, February 19-21, wyjazd w ramach badań nt.: Dziedzictwo klasztorów w krajobrazie kulturowym Europy – sposoby wykorzystania klasztorów w Mahon i Ciutadelli, Hiszpania, wyjazd w ramach badań nt.: Współczesna przestrzeń publiczna, realizacje z zakresu architektury krajobrazu – The Queen Elizabeth Olympic Park Londyn, Wielka Brytania, wyjazd naukowo-dydaktyczny do Saksońskiej Krainy Zamków, Drezno, Niemcy. W 2013 r.- staż naukowy – Pracownia Planerhof Darmstadt – styczeń – marzec 2013 r., Darmstadt, Niemcy

Mocną stroną kierunku w zakresie umiędzynarodowienia jest realizacja wspólnych projektów naukowych z partnerami zagranicznymi krajów sąsiednich związanych z krajobrazem rodzimym oraz udział kadry w konferencjach międzynarodowych

Słabą stroną kierunku jest ograniczona liczba ośrodków z którymi jest prowadzona współpraca międzynarodowa.

Dobre praktyki

Dobrą praktyką jest kontynuacja i rozwijanie tematyki konferencji „Kulturowa i cywilizacyjna tożsamość Polaków” przy jednoczesnym rozszerzaniu geograficznego zasięgu uczestniczących w niej ośrodków

Zalecenia

Rozwijanie współpracy międzynarodowej poprzez włączenie absolwentów zatrudnionych poza granicami kraju.

Kryterium 7. Infrastruktura wykorzystywana w procesie kształcenia

- 7.1. Infrastruktura dydaktyczna i naukowa
- 7.2. Zasoby biblioteczne, informacyjne oraz edukacyjne
- 7.3. Rozwój i doskonalenie infrastruktury

Analiza stanu faktycznego i ocena spełnienia kryterium 7

Baza dydaktyczna i naukowa kierunku architektura krajobrazu w Lublinie obejmuje pomieszczenia należące do poszczególnych jednostek Wydziału Ogrodnictwa i Architektury Krajobrazu, pomieszczenia będące w ogólnym użytkowaniu uczelni (przeważnie sale wykładowe) oraz potencjalnie przestrzeń wspólną w budynkach gdzie znajdują się te pomieszczenia. Pomieszczenia dydaktyczne WOIiAK znajdują się w wielu budynkach – przy ulicy Leszczyńskiego 7 i 58, Akademickiej 13 i 15, Głębokiej 38 i Doświadczalnej 50. Są to sale wykładowe i ćwiczeniowe w liczbie 22 o łącznej powierzchni 1057 m kw. oraz 29 laboratoriów o powierzchni 562 mkw., a także 13 pracowni o powierzchni 243 m kw. Są to w większości budynki nowe o dobrym standardzie wykonania i wyposażenia. Zajęcia odbywają się w salach wykładowych wyposażonych w sprzęt audiowizualny i nagłośnienie, salach ćwiczeniowych, pracowniach, laboratoriach komputerowych wyposażonych w oprogramowanie do obróbki grafiki i projektowania, laboratoriach językowych. Specjalistyczne zajęcia odbywają się w pracowniach, takich jak pracownia dendrologiczna, entomologiczna, florystyczna, sala do rzeźby. Z informacji uzyskanych od studentów wynika, że nie występują problemy związane z brakiem miejsca w salach czy brakiem stanowisk laboratoryjnych. Sale są odpowiednio dostosowane do liczebności grup. Studenci przyznali, że jedynym problemem jest brak klimatyzacji w niektórych salach, co powoduje dyskomfort przy wysokich temperaturach. W przypadku konieczności przemieszczenia się między budynkami, w harmonogramie zajęć uwzględnione są odpowiednie przerwy. Studenci pozytywnie oceniają infrastrukturę Uczelni Jakość infrastruktury i jej prawidłowe funkcjonowanie potwierdziła wizytacja PKA oraz obserwacja jej w trakcie hospitacji zajęć.

Infrastruktura Uczelni dostosowana jest do podstawowych potrzeb osób niepełnosprawnych poprzez wyposażenie w windy, podjazdy, poręcze. Także dom studencki zawiera pokoje przystosowane do szczególnych potrzeb studentów.

Szczególną rolę w dydaktyce i badaniach nad architekturą krajobrazu odgrywa infrastruktura zewnętrzna znajdująca się w przestrzeni Lublina. Zarówno krajobraz miejski jak i przyrodniczy

stanowią dostępne laboratorium i poligony badawcze dla warsztatów, plenerów, są źródłem wielu tematów prac etapowych, semestralnych, dyplomowych i magisterskich, projektów i badań. Miasto położone na siedmiu wzgórzach nad doliną rzeki Bystrzycy od najdawniejszych czasów średniowiecza poprzez modernizm do czasów współczesnych kumulowało wartości kulturowe – historyczne, zabytkowe, sakralne, społeczne wpisując je w unikalne wartości przyrodnicze. Znacząca w skali europejskiej przestrzeń miasta poddawana jest procesom transformacji będących również zagadnieniem dydaktycznym i badawczym. Przestrzeń ta stanowi doskonałą bazę dydaktyczną do nabywania odpowiednich umiejętności w ramach prowadzonych warsztatów plenerowych jak również w trakcie realizacji praktyk zawodowych.

Studenci i pracownicy kierunku architektura krajobrazu w Uniwersytecie Przyrodniczym Lublinie mają całkowity dostęp do zasobów Biblioteki Głównej UP. Od 2012 roku mieści się ona w nowym budynku, w którym znajduje się również Regionalny Ośrodek Rolniczej Informacji Naukowej. Biblioteka ma około 300 000 woluminów książek, wydawnictw seryjnych i czasopism. Abonuje 20 000 tytułów naukowych i książek w wersji elektronicznej. Użytkownicy biblioteki mają dostęp do platformy IBUK Libra. Zainstalowana technologia i dostęp online pozwala czytelnikom korzystać z serwisu przez całą dobę z dowolnego miejsca. Oddział Informacji Naukowej służy pomocą w wyszukiwaniu odpowiedniej literatury. W zbiorach bibliotecznych jest także odpowiednia i najnowsza literatura z zakresu architektury krajobrazu, w tym pozycje zalecane w sylabusach przedmiotów. Studenci kierunku architektura krajobrazu mają także dostęp do baz danych i platform z wydawnictwami związanymi z architekturą krajobrazu.

Dodatkowo studentom swoje specjalistyczne zbiory udostępnia Katedra Projektowania i Konserwacji Krajobrazu. Katedra ta posiada uzupełniane na bieżąco wydawnicze twa specjalistyczne z zakresu architektury krajobrazu. Liczy on obecnie 283 woluminy i jest dostępny codziennie od godziny 8 do 15 a także w godzinach zajęć dydaktycznych katedry.

Na bieżąco prowadzone jest uzupełnianie sprzętu audiowizualnego, aparatury badawczej i oprogramowania komputerowego istniejących pracowni i sal ćwiczeniowych w budynku przy ulicy Głębokiej 38 mieszczącym jednostki związane z badaniami i kształceniem na kierunku architektura krajobrazu. Również są modernizowane inne sale dydaktyczne w innych budynkach UP, w których odbywają się zajęcia dydaktyczne kierunku.

W tym roku rozpocznie się budowa bazy doświadczalno-dydaktycznej w Gospodarstwie Doświadczalnym Lublin-Felin. Będą tam prowadzone przez pracowników UP badania i zajęcia dydaktyczne także dla studentów kierunku architektura krajobrazu

Ocena infrastruktury przez studentów jest możliwa przy wykorzystaniu ankiety dyplomantów. Kwestionariusz zawiera pytania dotyczące dostępu do korzystania z literatury i bazy danych Uczelni, oceny bazy dydaktycznej oraz kompetencji pracowników Biblioteki Głównej. Studenci obecni na spotkaniu z ZO przyznali, że nie mieli systemowej możliwości oceny infrastruktury, lecz bieżące problemy mogą zgłaszać bezpośrednio do Władz Wydziału. Zespół PKA zwrócił uwagę na fakt, w chwili oddania nowego obiektu przy ul. Głębokiej baza dydaktyczna dla kierunku znacznie się poprawiła i w chwili obecnej w związku ze zmniejszeniem liczby studentów na kierunku jest bardzo komfortowa. Stąd też, studenci nie mieli zastrzeżeń do bazy dydaktycznej i jej wyposażenia.

Uzasadnienie, z uwzględnieniem mocnych i słabych stron

Wydziału Ogrodnictwa i Architektury Krajobrazu dysponuje bardzo dobrą infrastrukturą na potrzeby realizacji procesu dydaktycznego kierunku architektura krajobrazu. Liczba i wyposażenie sal dydaktycznych, jest wystarczająca dla potrzeb studentów studiujących na wizytowanym kierunku. Mocne strony to dobre wyposażenie pracowni i sal dydaktycznych, zbiory biblioteczne dostosowane do zalecanego w sylabusach piśmiennictwa i dostęp do zasobów elektronicznych, miejsca w przestrzeni wspólnej pozwalające na organizowanie wystaw oraz dobre perspektywy rozwoju także w zakresie prowadzenia prac terenowych. Istotnym elementem infrastruktury pozauczelnianej jest położenie uczelni w Lublinie w mieście dysponującym wyróżniającymi się w skali europejskiej krajobrazowymi wartościami kulturowymi (Stare Miasto wraz z otoczeniem) i przyrodniczymi (ukształtowanie terenu, wód, gleby i zieleni), co stwarza wyjątkowe możliwości dla studiów na kierunku architektura krajobrazu.

Słabe strony to: rozproszenie zajęć w różnych budynkach oraz brak przestrzeni na powiększenie specjalistycznych zbiorów bibliotecznych szacunkowo zawierających przynajmniej tysiąc voluminów i większą liczbę tytułów czasopism. Brak również zdefiniowania wspólnej przestrzeni integrującej pracowników i studentów tego kierunku.

Dobre praktyki

Dobra praktyką jest wykorzystywanie przestrzeni wspólnej uczelni na wystawy prac kierunku architektura krajobrazu oraz twórcze wykorzystanie infrastruktury zewnętrznej (krajobraz miasta) do dydaktyki badań terenowych

Zalecenia

- Zaleca się zadbać o rozwiązanie pozwalające na zapewnienie w budynkach Uczelni dostępu do bezprzewodowego Internetu
- Dążyć do integrowania przestrzeni dydaktycznej i badawczej poprzez różne formy architektury krajobrazu (takie jak np. projektowana na zajęciach kładka nad ulicą Głęboką).

Kryterium 8. Opieka nad studentami oraz wsparcie w procesie uczenia się i osiągnięcia efektów kształcenia

8.1. Skuteczność systemu opieki i wspierania oraz motywowania studentów do osiągnięcia efektów kształcenia

8.2. Rozwój i doskonalenie systemu wspierania oraz motywowania studentów

Analiza stanu faktycznego i ocena spełnienia kryterium 8

Jednostka stworzyła szeroko rozwinięte mechanizmy opieki i wspierania studentów oraz motywowania ich do osiągnięcia efektów kształcenia. Pomoc studentom odbywa się przede wszystkim bezpośrednio, w ramach partnerskich relacji z prowadzącymi zajęcia dydaktyczne. Studenci na spotkaniu z ZO PKA poinformowali, że w przypadku problemów związanym z tokiem studiów mogą zwrócić się z prośbą o pomoc do nauczycieli akademickich i zazwyczaj taką pomoc otrzymują. W przypadku wystąpienia trudności związanych z tokiem studiów studenci mogą liczyć na wsparcie Władz Wydziału oraz pracowników administracyjnych w rozwiązaniu problemów. Studenci mogą również skorzystać ze skrzynki mailowej

umożliwiającej zgłoszenie wniosków i uwag odnośnie studiów, promowanej na stronie internetowej Wydziału.

Wsparcie w procesie uczenia się odbywa się przede wszystkim dzięki życzliwemu podejściu pracowników dydaktycznych. Studenci kierunku przyznają, że z uwagi na specyfikę kierunku i dużą liczbę samodzielnie wykonywanych projektów konieczne jest zindywidualizowane podejście do każdego studenta, na co mogą liczyć od strony nauczycieli. Nauczyciele są dostępni w godzinach konsultacji, a kontakt przy użyciu poczty elektronicznej jest w opinii studentów bezproblemowy. Każdy rocznik ma swojego opiekuna, którego nazwisko opublikowane jest na stronie internetowej Wydziału. Opiekun pomaga i doradza studentom w przypadku problemów z tokiem studiów.

Dla studentów I roku organizowane jest spotkanie prezentujące studia w Uczelni oraz funkcjonowanie jednostek ogólnouczelnianych. Informacje o działających jednostkach studenci mogą również znaleźć na stronie internetowej Wydziału.

Motywowanie studentów do osiągania wysokich wyników w nauce odbywa się przede wszystkim przez często organizowane konkursy i wystawy, na których studenci mogą prezentować swoje prace. Studenci mogą też otrzymać stypendium Rektora za wysokie wyniki w nauce.

Studenci zainteresowani zamieszkaniem w okolicy Uczelni mogą skorzystać z oferty pięciu domów studenckich. Warunki bytowe w domach studenckich zostały pozytywnie ocenione w trakcie spotkania z ZO, a Zespół PKA przychylił się do takiej oceny.

Obsługa administracyjna studentów odbywa się w dziekanacie. Pracownicy dziekanatu przyjmują studentów w dni robocze, oprócz środy, w godzinach 11:00-14:00. W opinii studentów godziny otwarcia są nieco zbyt krótkie, co czasami powoduje problemy z odpowiednim czasem w załatwieniu spraw studenckich załatwieniem spraw. Studenci przyznali, że zazwyczaj nie tworzą się jednak kolejki, przede wszystkim ze względu na niewielką liczebność studentów na Wydziale. Według studentów nie występują znaczące problemy z obsługą administracyjną i uzyskaniem pomocy. W opinii studentów korzystnym rozwiązaniem niektórych problemów byłaby rezygnacja z papierowych indeksów w Uczelni na rzecz elektronicznego systemu. W pobliżu dziekanatu znajdują się tablice informacyjne z najważniejszymi informacjami, które umieszczane są także na stronie internetowej Wydziału w zakładce „Dziekanat”. Studenci korzystają też z systemu Wirtualnej Uczelni. W trakcie spotkania z ZO nie zgłosili oni uwag dotyczących działania systemu. Obsługą wniosków stypendialnych zajmują się pracownicy Działu Spraw Socjalnych, którego działalność jest pozytywnie oceniana przez studentów.

Rolę reprezentantów studentów w kontaktach z Władzami Wydziału i Uczelni pełni Wydziałowa Rada Samorządu Studentów. Studenci mają swoich przedstawicieli w Radzie Wydziału, Wydziałowej Komisji ds. Jakości Kształcenia oraz Radach Programowych. Samorząd Studentów odpowiada za prezentowanie zdania studentów w trakcie posiedzeń ww. gremiów. Pełni też rolę informacyjną, prowadząc konto na profilu społecznościowym. Organizuje również wydarzenia kulturalne i integracyjne dedykowane studentom Wydziału oraz akcje charytatywne.

Studenci zainteresowani rozwojem naukowym mogą zrzeszać się w kołach naukowych. Na Wydziale funkcjonują cztery koła naukowe związane z kierunkiem Architektura Krajobrazu: SKN Architektury Krajobrazu, SKN Sztuki, SKN Biologów, SKN Ogrodników. Członkowie

kół zajmują się projektowaniem terenów, organizowaniem wystaw, badaniami terenowymi dotyczącymi ochrony roślin, przygotowywaniem publikacji naukowych. Biorą też udział w konferencjach naukowych, wyjazdach terenowych i wystawach, na których mogą prezentować swoje prace. Działalność kół finansowana jest ze środków finansowych Wydziału oraz Uczelni, w miarę bieżących potrzeb. Studenci pozytywnie oceniają współpracę z opiekunami kół, od których otrzymują merytoryczną pomoc w zakresie działalności koła. W opinii studentów aktywna działalność w kołach naukowych może być przydatna w przyszłości na rynku pracy. Za szczególne osiągnięcia naukowe mogą oni otrzymać stypendium Rektora. Wyrazem wspierania rozwoju naukowego studentów jest liczba opublikowanych przez nich prac. W latach 2008-2017 wykazano 21 artykułów w czasopiśmie i monografiach naukowych, w których współautorami są studenci (w tym 6 w 2014 r., 3 w 2015 i 5 w 2017 r.). Organizowane są także krajowe warsztaty projektowe, oparte na współpracy z Biurem Miejskiego Architekta Zieleni, która zaowocowała projektami „Zielonych czytelników”, co potwierdzono podziękowaniami dla 4 studentów.

Za inicjowanie kontaktu studentów z rynkiem pracy odpowiedzialni są pracownicy Biura Karier Studenckich i Więzy z Absolwentami. Pracownicy Biura komunikują się ze studentami przede wszystkim przy pomocy strony internetowej, tablic ogłoszeniowych, profili na portalach społecznościowych, listy mailingowej oraz w trakcie spotkań w sprawie praktyk. Na stronie internetowej Biura oraz na tablicach ogłoszeniowych publikowane są oferty pracy krajowe i zagraniczne, a także propozycje praktyk i programów stażowych. Dla studentów Uczelni organizowane są cyklicznie targi pracy. Studenci kierunku przyznali jednak w czasie spotkania z ZO, że rzadko uczestniczą w targach, ze względu na bardzo nieliczne oferty pracy skierowane do absolwentów Architektury Krajobrazu. Biuro organizuje również liczne szkolenia z umiejętności miękkich oraz przedsiębiorczości, ale jak podkreślają przedstawiciele Biura, nie cieszą się one zainteresowaniem studentów kierunku. Studenci w trakcie spotkania z ZO przyznali, że oczekują szerszego zakresu wydarzeń i możliwości wspierających odnalezienie się na rynku pracy, ale związanych ze studiowanym kierunkiem, których w ich opinii brakuje.

Wspieraniem studentów niepełnosprawnych zajmują się pracownicy Działu Spraw Socjalnych ds. studentów z niepełnosprawnością. Obecnie na kierunku Architektura Krajobrazu studiuje 4 studentów ze stopniem niepełnosprawności, tak mała liczba studentów umożliwia zindywidualizowaną pomoc. Dla studentów niepełnosprawnych przeznaczona jest szeroka oferta wsparcia, jak: organizacja szkoleń, kursów i warsztatów (np. warsztaty z autoprezentacji, asertywności, umiejętności radzenia sobie ze stresem, kursy językowe), zajęcia sportowe umożliwiające zaliczenie zajęć z wychowania fizycznego, wyjazdy szkoleniowo-integracyjne, spotkania z psychologiem. Także dom studencki zawiera pokoje przystosowane do szczególnych potrzeb studentów. W Bibliotece Głównej znajduje się stanowisko wyposażone w lupę, drukarkę, skaner, klawiaturę. Możliwe jest również wypożyczenie specjalistycznego sprzętu. Strona internetowa Uczelni wyposażona jest w program z synteizatorem mowy oraz możliwość przeglądania w wersji z wysokim kontrastem, co jest szczególnie istotne ze względu na potrzeby studentów z wadami wzroku.

Studenci kierunku dostrzegają rozwój form wsparcia oferowany im w ramach potrzeb przez Uczelnię oraz Wydział. Studenci mają poczucie, że w przypadku wystąpienia problemów mogą bezpośrednio zwrócić się do Władz Wydziału, nauczycieli akademickich, pracowników

administracyjnych i Samorządu Studentów, a ich problemy zostaną dostrzeżone i w miarę możliwości rozwiązane.

Informacje o oferowanych formach wsparcia studenci kierunku mogą znaleźć na stronach internetowych Wydziału i Uczelnia, profilach na portalach społecznościowych, tablicach ogłoszeniowych.

Ocena oferowanych form wsparcia odbywa się w ramach ankiety dyplomanta. Kwestionariusz zawiera pytania dotyczące: oceny relacji w procesie dydaktycznym: nauczyciel akademicki – student, warunków socjalno-bytowych w czasie studiów, warunków w Uczelni umożliwiających rozwój kulturalny, sportowy i intelektualny, kompetencji pracowników dziekanatu i Biblioteki Głównej oraz innych działów wspomagających proces kształcenia t.j.Dział Spraw Socjalnych Studentów, Zakład Szkolenia Praktycznego, Biuro Wymiany Międzynarodowej, Dział Organizacji Studiów, oferty ponadprogramowej Uczelni w zakresie podnoszenia kwalifikacji zawodowych oraz opinii na temat zgodności ukończonego kierunku studiów z podjętą pracą zawodową. Z przeprowadzanych badań ankietowych sporządza się zbiorcze opinie oraz formułuje postulaty i zalecenia, umieszczane w corocznych raportach na stronie internetowej. Studenci obecni na spotkaniu z ZO PKA przyznali, że nie zapoznawali się z raportami z przeprowadzanych ankiet.

Uzasadnienie, z uwzględnieniem mocnych i słabych stron

Studenci kierunku Architektura Krajobrazu korzystają z form wsparcia oferowanych przez Uczelnię i Wydział. W opinii studentów oferowane formy wsparcia odpowiadają ich potrzebom, a zgłaszane problemy i trudności rozwiązywane są na bieżąco. Wsparcia w procesie uczenia się i zaliczania kolejnych etapów studiów udzielają nauczyciele akademicy, których podejście do studenta jest pozytywnie oceniane. Studenci mogą liczyć na kompetentną i wysoko ocenianą obsługę administracyjną w dziekanacie oraz Dziale Spraw Socjalnych. Studenci zrzeszają się w kołach naukowych funkcjonujących na Wydziale. Reprezentanci studentów w Samorządzie Studentów pełnią rolę pośredników w kontaktach z Władzami Wydziału, organizują też wydarzenia i akcje dedykowane dla studentów. Studenci niepełnosprawni mogą liczyć na indywidualne wsparcie oferowane przez Uczelnię. Biuro Karier Studenckich i Więzy z Absolwentami zapewnia podstawową pomoc w zakresie wchodzenia na rynek pracy, jednak studenci uważają, co potwierdziła przeprowadzona wizytacja na kierunku, że więcej działań powinno być nakierowanych na studiowany kierunek studiów. Studenci dowiadują się o oferowanych formach wsparcia za pomocą strony internetowej oraz portali społecznościowych. Mają możliwość oceny oferowanych im form wsparcia oraz oceny obsługi administracyjnej poprzez cyklicznie przeprowadzane badanie ankietowe dyptomantów.

Dobre praktyki

Nie zaobserwowano dobrych praktyk

Zalecenia

- Zalecane jest zwrócenie większej uwagi na promowanie działalności Biura Karier Studenckich i Więzy z Absolwentami oraz próbę zorganizowania szerzej zakrojonych działań związanych z przygotowaniem studentów do wchodzenia na rynek pracy, związany z kierunkiem studiów Architektura Krajobrazu.

- Zaleca się pozyskanie opinii studentów dotyczących oceny dostępności dziekanatu w celu dostosowanie godzin otwarcia do potrzeb studentów

9. Ocena dostosowania się jednostki do zaleceń z ostatniej oceny PKA, w odniesieniu do wyników bieżącej oceny.

Zalecenie	Podjęte działania naprawcze
Prezydium PKA zaleciło konieczność dalszego doskonalenia programu studiów pierwszego stopnia w zakresie: uzupełnienia i korekty treści niektórych przedmiotów (<i>Zasady projektowania krajobrazu; Projektowanie obiektów architektury krajobrazu; Budownictwo, materiałoznawstwo i instalacje budowlane; Szata roślin; Fitosocjologia</i>), poprawienia koordynacji treściowej między przedmiotami oraz wyraźniejszego sprecyzowania celów i efektów kształcenia specjalnościowego.	Zgodnie z zaleceniami zawartymi w Uchwale Prezydium PKA Rada programowa kierunku architektura krajobrazu podjęła działania mające na celu uzupełnienie i korektę treści następujących przedmiotów: 1. Zasady projektowania krajobrazu był i jest prowadzony na pierwszym stopniu studiów w semestrze w wymiarze 30 godzin wykładów. Przedmiot obejmuje uzyskanie efektów kształcenia (umiejętności i kompetencje) zawierających rozwiązania prostego zadania projektowego, w trakcie wykładu studenci otrzymują karton i nożyczki i wykonują makiety prostych zadań projektowych realizujących treści podane w trakcie wykładu. W trakcie jednego bloku wykładowego są realizowane dwa zadania projektowe. Wykonane makiety są fotografowane i przedstawiane przed kolejnym wykładem. Oprócz tego wszystkie wykonane makiety są zamieszczane na planszach zbiorczych i przedstawiane jako komplet dokumentacji. W ten sposób studenci otrzymują wiedzę powiązaną z umiejętnościami podstawowymi, które pozwalają na ich wykorzystanie na przedmiotach projektowych realizowanych w trakcie kolejnych semestrów studiów. Treści przedstawiane na wykładach są zamieszczone w podręczniku: <i>Teoria i zasady projektowania dla architektów krajobrazu</i>, który jest dostępny w Internecie pod adresem http://www.sztukakrajobrazu.pl/zasadyprojektowania.pdf 2. Projektowanie obiektów krajobrazu. Przedmiot ten był realizowany w 2012 roku na 2, 3 i 4 semestrze w wymiarze 380 godzin (90 wykłady, 180 ćwiczenia projektowe, 30 godz. ćwiczenia terenowe). Obecnie jest realizowany na 2,3,4,5 i 6 semestrze studiów I stopnia w formie wykładów (150 godz.), ćwiczeń (245 godz.) oraz ćwiczeń terenowych (45 godz.). Studenci od drugiego semestru, po wprowadzaniu teoretycznym i praktycznym z przedmiotu <i>Zasady projektowania krajobrazu</i> (1 semestr), co semestr otrzymują do wykonania coraz bardziej skomplikowane zadania projektowe, począwszy od najprostszyc związanych z przestrzenią prywatną (ogród przydomowy) do najbardziej złożonych – przestrzeni publicznych (park zabytkowy – sem. V, park współczesny wielofunkcyjnych – sem. VI). Studenci w ciągu całego cyklu kształcenia pracują w grupach oraz otrzymują zadania indywidualne, każdorazowo wykonują także ćwiczenie z ergonomii o stopniu złożoności problemu adekwatnym do projektu zespołowego, jaki opracowują na danym semestrze. Ćwiczeniom (pod względem liczby godzin różniących się w semestrach) towarzyszy seria wykładów (w każdym semestrze 30 godz.), gdzie studenci otrzymują wiedzę z teorii projektowania obiektów architektury krajobrazu, głównie z zakresu powiązanego z tematyką aktualną dla ich prac projektowych. Ważnym elementem wykładów są prezentacje praktycznych zagadnień i problemów projektowych, z jakimi mogą w życiu zawodowym się spotkać – tzw. studium przypadku. Rokrocznie studenci odbywają

	wyjazdy studialne (terenowe), gdzie mogą poznać najciekawsze obiekty, przeanalizować rozwiązania projektowe, problemy zagospodarowania i użytkowania obiektów. Z każdego wyjazdu opracowują sprawozdania, stanowiące część prac obowiązujących do oddania w ramach zaliczenia przedmiotu. Przedmiot kończy się na 6 semestrze egzaminem pisemnym i rozmową z prezentacją prac projektowych, której towarzyszy dyskusja (studenci mają przynieść na egzamin swój najlepszy i najgorszy projekt i omówić je, poddając analizie krytycznej). Jest to także element sprawdzający dla zespołu kształcącego w zakresie ww. przedmiotu. Na IV roku (sem. VII) przedmiot <i>Projektowanie obiektów architektury krajobrazu</i> w ramach doskonalenia programu kształcenia został przekształcony w przedmiot: <i>Projektowanie wieloprzestrzenne</i> (prowadzony w formie ćwiczeń, gdzie studenci pracują już w znacznie większej skali, rozwiązując problemy projektowania krajobrazu zbliżające ich do planowania przestrzennego). 3. Budownictwo, materiałoznawstwo i instalacje budowlane. W 2012 r. przedmiot realizowany był w wymiarze 30 godzin wykładów, 60 godzin ćw. w semestrze I i 2. Obecnie realizowany jest w wymiarze 15 godzin wykładów i 15 godzin ćw. w sem. I oraz 15 godzin wykł. i 15 godzin ćw. w sem. II. W I semestrze, na pierwszych zajęciach studenci zapoznają się z podstawami rysunku technicznego, stosowania arkusza rysunku, standardów dotyczących opisów, pisma technicznego, oznaczeń materiałowych, wymiarowania (zgodnie z obowiązującymi normami i pozostałymi przepisami prawa budowlanego). W trakcie I semestru każdy student wykonuje rysunki rozwiązań technicznych: różnego typu nawierzchni, połączeń nawierzchni, odwodnienia, elementów terenowych (schody terenowe, umocnienia skarp), poznaje zasady fundamentowania, przepisy dotyczące placów zabaw – wszystkie projekty wykonywane na ćwiczeniach są w zakresie późniejszych czynności wykonywanych w projektowaniu architektonicznym – krajobrazowym i muszą być zgodne z obowiązującymi standardami. Takich projektów-zadań powstaje ok. 10 w ciągu semestru. Każdy student ma założoną teczkę, do której zbierane są powyższe zadania. Kwestie dotyczące właściwości materiałowych przekazywane są na jednym z wykładów i na bieżąco, przy okazji omawiania pozostałych tematów. W drugim semestrze wykłady i ćwiczenia dotyczą konstrukcji (drewnianych i stalowych) i instalacji (oświetlenie i nawodnienie) oraz objaśnienia oznaczeń dot. instalacji technicznych na mapie zasadniczej. Zadania projektowania konstrukcji dotyczą prostych, lekkich form: altana, trejaż, pergola, powstają także projekty zestawiające kilka problemów budowlanych – fragment miejsca. Prace również są archiwizowane. Wszystkie rysunki polegają na projektowaniu rozwiązań, a nie przerysowaniu ich, co zmusza do myślenia. W trakcie ćwiczeń prowadzący kontroluje i robi korekty prac. 4. Szata roślinna. Fitosocjologia. Przedmiot był i jest prowadzony w 3 i 4 semestrze studiów pierwszego stopnia w wymiarze 75 godzin (30godz. wykłady, 60 godz. ćwiczenia laboratoryjne, 15 ćwiczenia terenowe). Zmieniono osobę odpowiedzialną za przedmiot. Treści programowe zostały uzupełnione o zagadnienia dotyczące czynników warunkujących rozmieszczenia fitocenozy oraz analizy warunków siedliskowych w oparciu o kompozycje florystyczne.
--	---